

Zakład Ochrony Środowiska

Decybel

58-500 JELENIA GÓRA ul. WOLNOŚCI 150/45. tel/fax. 75 64 32 099; tel. 502 641 541;
e-mail: decybel@virgo.com.pl

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodzic” w części obszaru wsi Gościszów

P-02.1/. styczeń 2016 r.

Autoryzacja: **Andrzej Kurpiewski**

B I E G Ł Y

Ministra Ochrony Środowiska
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko

mgr **Andrzej Kurpiewski**
świadectwo nr 0643

Zakład posiada wdrożony System Zarządzania Jakością

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	4
2. Informacje wstępne	7
2.1 Zespół autorski i podstawa formalna opracowania	7
2.2 Zakres prognozy	7
2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	7
3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	9
4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem	10
4.1 Ukształtowanie powierzchni ziemi	10
4.2 Warunki geologiczne	10
4.3 Gleby i uprawy rolne	11
4.4 Walory wizualne krajobrazu	12
4.5 Warunki wodne.....	12
4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne	14
4.7 Ocena czystości powietrza	15
4.8 Klimat akustyczny.....	15
4.9 Promieniowanie	16
4.10 Poważne awarie i zagrożenia naturalne	17
4.11 Przyroda ożywiona	18
5. Ocena aktualności opracowania ekofizjograficznego dla obszaru objętego zmianą Studium	22
6. Informacje o projekcie zmiany Studium	23
6.1 Powiązania projektu zmiany Studium z innymi dokumentami	23
6.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu zmiany Studium	23
6.3 Zapisy zmienionego Studium ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko.....	24
7. Wstępna ocena wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko	24
7.1 Identyfikacja ustaleń zmiany Studium, które mogą powodować negatywne skutki środowiskowe	24
7.2 Identyfikacja oraz wstępna ocena istotności przewidywanych oddziaływań	25
7.3 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych.....	27
8. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego.....	27
8.1 Wykorzystywanie zasobów środowiska	27
8.2 Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery	30
8.3 Wpływ na klimat lokalny	30
8.4 Wpływ na środowisko wodne.....	30
8.5 Wpływ na jakość klimatu akustycznego.....	31
8.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	31
8.7 Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych	31
8.8 Ocena zmian w krajobrazie	32
8.9 Wpływ na zabytki.....	32
8.10 Dobra materialne	34
9. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej.....	34
9.1 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej.....	34
9.2 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze	35
9.3 Ocena oddziaływań na rośliny i zwierzęta	35
9.4 Ocena wpływu na bioróżnorodność	36
10. Przewidywane oddziaływania na obszarowe formy ochrony przyrody i krajobrazu, w tym na obszary Natura 2000	37
11. Ocena rozwiązań projektu zmiany Studium	39
11.1 Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.....	39
11.2 Ocena ustaleń projektu zmiany Studium w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych.....	41
11.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska	43
11.4 Ocena zachowania właściwych relacji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania ...	43

11.5 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku	44
11.6 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	44
12. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu	45
13. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	45
14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium	46
15. Informacja o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy	46

Załączniki:

1. Synteza wyników prognozy oddziaływania na środowisko sporządzona na rysunku projektu zmiany Studium.

Foto na okładce: panorama wsi od południa, z linii kolejowej (fot. własna)

---

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Nowogrodzic, która obejmuje dwa obszary w obrębie Gościszów. Prace projektowe zostały podjęte na podstawie Uchwały Nr XII/74/15 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 16 lipca 2015 r.

Dokument prognozy dostarcza niezbędnych informacji ułatwiających konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem zmiany Studium oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o jego uchwaleniu. Ponadto, prognoza stanowi jeden z dokumentów, na którym mogą oprzeć swoje stanowisko organy opiniujące (uzgadniające) przedłożony im dokument planistyczny.

Podstawowym źródłem wiedzy o środowisku obszaru opracowania, przedstawionej w diagnostycznej części prognozy (rozdz. 4), są dane zebrane podczas wizji terenowych przeprowadzonych w październiku 2015 roku. W prognozie wykorzystano informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym, które zostało sporządzone dla obszaru miasta i gminy w 2010 roku. Wykorzystano tu także materiały archiwalne, których wykaz podano na końcu prognozy oraz dane udostępnione w zasobach sieci internetowej.

Dalej, w prognozie zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Główny akcent prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla tego dokumentu położono na sprawność funkcjonowania i bezpieczeństwo ekologiczne układu, segregację przestrzenną funkcji oraz racjonalność wykorzystania przestrzeni.

W ramach prac nad prognozą analizie poddano istniejące opracowanie ekofizjograficzne gminy i stwierdzono, że może ono po drobnych korektach stanowić bazę do planowania na przedmiotowym terenie.

Sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy, jednoznacznie identyfikujący i wskazujący na mapie kierunków rozwoju przestrzennego SUIKZP tereny, na których proponowana jest zmiana sposobu zagospodarowania, a także umożliwiający zobrazowanie połączeń tych terenów z ich otoczeniem.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy są opinią i nie mają skutków prawnych.

Diagnoza stanu środowiska na obszarze opracowania

Zmiana SUIKZP miasta i gminy Nowogrodziec dotyczy dwóch terenów w obrębie Gościszów:

- × Teren **Gościszów Kolonia** o powierzchni około 20 ha, położony jest w północno-zachodniej części wsi (przy granicy z Milikowem), po obu stronach linii kolejowej z Zebrzydowej do Lwówka Śląskiego. Północno-wschodnia granica tego obszaru opiera się o koryto potoku Iwnica. Od północy graniczy on z Wydziałem Produkcyjnym „Czerna” Bolesławieckich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych (Gościszów 294). Znajduje się tutaj osiedle domków jednorodzinnych, które wraz z terenami komunikacyjnymi zajmuje około 45% powierzchni obszaru. Pozostała część terenu to użytki rolne (głównie orne) oraz zadrzewienia (ok. 1,5 ha).
- × Teren **Gościszów centrum** o powierzchni około 160 ha. Obejmuje on centralną część wsi wraz z przylegającymi do zabudowy rozłogami. Północno-wschodnia granica tego obszaru dotyka granicy lasów i zadrzewień porastających zbocze góry „Cyganka” (265 m n.p.m.). Granica południowa, na odcinku około 1,3 km prowadzi wzdłuż wspomnianej wyżej linii kolejowej. Przeważającą część obszaru (ok. 58%) zajmują użytki rolne (w większości użytki orne). Tereny zabudowane, w tym komunikacyjne stanowią ok. 24% jego powierzchni. Pozostałą powierzchnią zajmują tereny zielone wzdłuż potoków (ok. 14%), zieleń parkowa i cmentarna (ok. 3%) oraz nieużytek (1%). Teren ten przecina potok Iwnica oraz jego dopływ: Gościszowski Potok.

Przeważającą część obszarów objętych zmianami Studium stanowią tereny zabudowane albo tereny użytków orných. Szata roślinna takich obszarów, jakkolwiek może być interesująca, nie prezentuje jednak kluczowych wartości stanowiących o różnorodności przyrodniczej obszaru.

Krótką informacją o projekcie zmiany Studium

Przedmiotem zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodziec są tereny rolne oraz tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej w obrębie wsi Gościszów. W obszarze rozproszonej zabudowy zagrodowej oraz w części terenów rolnych przylegających do terenów zainwestowania wsi przewiduje się dodatkowo wyznaczenie około 14 ha terenów pod zabudowę zagrodową oraz mieszkaniowo - usługową. Projektowana zabudowa będzie nawiązywać do charakteru istniejącego zainwestowania wiejskiego wsi Gościszów. Szacuje się, że na nowych terenach wskazanych w SUIKZP pod zabudowę, może powstać około 100 budynków.

Ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń zmiany Studium dla środowiska

Do potencjalnych zagrożeń dla środowiska, które związane są z realizacją przedmiotowej zmiany Studium, zaliczyć można:

-
- ✓ przeobrażenie krajobrazu kulturowego (nieznaczące),
  - ✓ emisja gazów lub pyłów do powietrza (niewielki wzrost),
  - ✓ wyłączenie gleb z użytkowania rolniczego (ok. 14 ha, w tym ok. 1,5 ha z glebą III klasy bonitacyjnej),
  - ✓ wytwarzanie odpadów (nieznaczący wzrost ilości odpadów komunalnych),
  - ✓ wprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej (wzrost o ok. 4 m³ na dobę),
  - ✓ zniszczenie lub naruszenie podczas prac budowlanych terenów przyrodniczych aktywnych i przekształcenie ich na tereny zabudowane o mniejszej funkcji przyrodniczej,

Zmiany zagospodarowania terenu wynikłe z realizacji ustaleń projektu zmiany Studium nie obejmują terenów cennych pod względem przyrodniczym.

Synteza ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu zmiany Studium nie niesie poważnego ryzyka pogorszenia stanu środowiska w rejonie opracowania. W szczególności, projekt przedmiotowego dokumentu:

- * jest zgodny z podstawowymi zasadami i normami zrównoważonego rozwoju, a także wskazaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym;
- * minimalizuje wpływ realizacji zamierzeń zmiany Studium na środowisko wodne występujące na terenie objętym opracowaniem i obszarze przewidywanego oddziaływania poprzez wymagany sposób odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych, pochodzących z powierzchni utwardzonych;
- * nie obejmuje obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- * nie obejmuje terenów, na których występują podlegające ścisłej ochronie gatunkowej rośliny i grzyby oraz zagrożone wymarciem gatunki zwierząt;
- * nie będzie miał znaczącego wpływu na obszary chronione na mocy ustawy „O ochronie przyrody” oraz inne cenne przyrodniczo obszary występujące w sąsiedztwie obszaru objętego zmianą Studium;
- * zawiera zapisy dotyczące kształtowania zabudowy pozwalające zminimalizować niekorzystne zmiany w krajobrazie kulturowym wynikające z zaproponowanego zagospodarowania terenu;
- * projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, niekorzystne z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi; realizacja ustaleń zmiany Studium nie pogorszy komfortu życia lokalnej społeczności.

---

2. Informacje wstępne

2.1 Zespół autorski i podstawa formalna opracowania

Niniejsze opracowanie (nazywane dalej prognozą) jest elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanej dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodzic.

Podstawą formalną sporządzenia opracowania jest zlecenie Pracowni Projektowej Plan. Małgorzata Wołoszka. z.s. w Jeleniej Górze ul. Staromiejska 8/2u

Prognozę sporządził mgr Andrzej Kurpiewski – Biegły MOŚZNiL w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko (świadectwo nr 0643).

Tabela poniżej zawiera informacje o aktualnej wersji prognozy i ewentualnych zmianach wprowadzanych w trakcie postępowania planistycznego oraz procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Tabela 1. Tabela zmian dokumentu prognozy

Numer wersji (sygnatura prognozy)	Data zakończenia prac	Uwagi
P-02.1/ styczeń 2016 r.	26.01.2016 r.	Wersja aktualna

2.2 Zakres prognozy

Artykuł 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (t.j. Dz.U. 2013 r. poz. 1235 ze zmianami), zwaną dalej „ustawą o ocenach oddziaływania na środowisko”, wprowadza obowiązek sporządzenia prognozy, która jest jednym z elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych, do których zaliczają się między innymi studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Wymagania, jakim powinny odpowiadać prognozy oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych, w tym studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz ich zmian zawiera art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy.

Stopień szczegółowości niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo nr WSI.411.381.2015.DK z dnia 17 listopada 2015 roku) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bolesławcu (postanowienie ZNS.7212-7/EF/15 z dnia 4 listopada 2015 roku).

Uzgodnienia te nie stawiają dodatkowych wymagań odnośnie prognozy oprócz wymogu zgodności z przywołanymi wyżej przepisami ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko.

2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Sporządzane na szczeblu gminy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP) nie jest aktem ustanawiającym przepisy gminne. Zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium określa politykę przestrzenną gminy.

Studium, w przeciwieństwie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie określa „przeznaczenia terenów”, lecz ich układ funkcjonalno-przestrzenny – nie są to pojęcia tożsame. Daje ono podstawę do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dzięki którym wizja zawarta w studium przekłada się na lokalne prawo i kształtuje rozwój gminy.

Mając powyższe na uwadze, główny akcent prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla tego dokumentu położono na sprawność funkcjonowania i bezpieczeństwo ekologiczne układu, segregację przestrzenną funkcji oraz racjonalność wykorzystania przestrzeni.

Z uwagi na ogólność zapisów dokumentów, jakimi są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, autorzy prognozy byli zmuszeni do przeprowadzenia prognoz obarczonych dużym stopniem niepewności, przy czym skutkiem zastosowanej w prognozie zasady przezorności, efekt prognozowania umiejscowiony jest w pobliżu górnej granicy przedziału błędów. Oznacza to, że bardziej prawdopodobnym jest, iż rzeczywiste skutki oddziaływania przedmiotowego dokumentu na środowisko będą łagodniejsze niż prognozowane.

Podstawowym źródłem informacji o środowisku, przedstawionych w diagnostycznej części prognozy są opracowania archiwalne, a zwłaszcza opracowanie ekofizjograficzne sporządzone w 2010 roku [Kurpiewski 2010]. Wykorzystano także informacje udostępnione w zasobach sieci internetowej. Należą do nich między innymi wyniki monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowane w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz inne, wyszczególnione w spisie literatury.

Istotnym źródłem danych była również wizja terenowa, której celem było uzyskanie informacji pozwalających rozstrzygnąć wątpliwości dotyczące potencjalnych konfliktów i ew. sprawdzić możliwości zastosowania działań zapobiegawczych albo kompensacyjnych. W szczególny sposób zwrócono uwagę na tereny, które projekt przedmiotowego dokumentu przeznaczają pod zmianę aktualnego sposobu zagospodarowania. Z uwagi na jesienny okres wykonywania tych prac inwentaryzacja cech przyrodniczych była ograniczona jedynie do tych wartości, które można było ocenić o tej porze roku. Takie obserwacje, chociaż okrojone, pozwoliły na zakwalifikowanie terenów do konkretnych zbiorowisk, które następnie opisano na podstawie materiałów archiwalnych. Badania takie, przy zastosowaniu zasady przezorności, dostarczają wystarczająco dużo dowodów, pozwalających na wykluczenie przynależności zbiorowiska do uznanych za przyrodniczo cenne. Prace w terenie prowadzone były w dniu 30 października 2015 roku.

Opisy sposobów i metodyk pozyskiwania danych przedstawiono szczegółowo w rozdziałach poświęconych poszczególnym ekokomponentom. Jeśli są to dane archiwalne podano odpowiednie odnośniki literaturowe.

Natomiast, do identyfikacji, analizy i oceny prawdopodobnych oddziaływań na środowisko planowanych funkcji terenu korzystano między innymi z takich ustaleń zmiany Studium, jak powierzchnia terenów wskazanych pod zabudowę, charakter, wysokość i wskaźniki zabudowy, wymagane wskaźniki minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych wydzieleń oraz ustalenia dotyczące rozwiązań infrastrukturalnych, które konfrontowano z wrażliwością terenów na poszczególne rodzaje presji antropogenicznych (np. emisja gazów lub pyłów do powietrza, emisja hałasu, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, wykorzystywanie zasobów środowiska, zanieczyszczenie gleby lub ziemi,

---

niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu czy ryzyko wystąpienia poważnych awarii).

W szczególności, przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody [Richling 2007]: indukcyjno-opisową na podstawie danych archiwalnych, analogii środowiskowych, diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego oraz analiz kartograficznych.

Szczegółowe informacje o metodach wykorzystywanych przy ocenie wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko omówiono w prognostycznej części niniejszego dokumentu (punkty 8÷10 prognozy).

Ilekróć w niniejszej prognozie jest mowa o:

1. **przedmiotowym dokumencie** lub **projekcie zmiany Studium** - należy przez to rozumieć projekt dokumentu planistycznego, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza,
2. **projekcie zmienionego Studium** - należy przez to rozumieć obowiązujące na obszarze opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniający wprowadzone zmiany (tekst jednolity).
3. **terenie (obszarze) opracowania**– należy przez to rozumieć obszar opisany w punkcie 3. prognozy, którego dotyczy przedmiotowy dokument,
4. **rejonie opracowania** lub **obszarze prognozy**– należy przez to rozumieć obszar objęty ustaleniami przedmiotowego dokumentu (teren opracowania) wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania tych ustaleń lub też oddziałującymi na ten obszar,
5. **SUIKZP** – skrót stosowany zamiennie z nazwą dokumentu: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
6. **MPZP** - skrót stosowany zamiennie z nazwą dokumentu: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Zmiana SUIKZP miasta i gminy Nowogrodziec dotyczy dwóch terenów w obrębie Gościszów:

- * Teren **Gościszów Kolonia** o powierzchni około 20 ha, położony jest w północno-zachodniej części wsi (przy granicy z Milikowem), po obu stronach linii kolejowej z Zebrzydowej do Lwówka Śląskiego. Północno-wschodnia granica tego obszaru opiera się o koryto potoku Iwnica. Od północy graniczy on z Wydziałem Produkcyjnym „Czerna” Bolesławieckich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych (Gościszów 294). Znajduje się tutaj osiedle domków jednorodzinnych, które wraz z terenami komunikacyjnymi zajmuje około 45% powierzchni obszaru. Pozostała część terenu to użytki rolne (głównie orne) oraz zadrzewienia (ok. 1,5 ha).
- * Teren **Gościszów centrum** o powierzchni około 160 ha. Obejmuje on centralną część wsi wraz z przylegającymi do zabudowy rozłogami. Północno-wschodnia granica tego obszaru dotyka granicy lasów i zadrzewień porastających zbocze góry „Cyganka” (265 m n.p.m.). Granica południowa, na odcinku około 1,3 km prowadzi wzdłuż wspomnianej wyżej linii kolejowej. Przeważającą część obszaru (ok. 58%) zajmują użytki rolne (w większości użytki orne). Tereny zabudowane, w tym komunikacyjne stanowią ok. 24% jego powierzchni. Pozostałą powierzchnią zajmują tereny zielone

---

wzdłuż potoków (ok. 14%), zieleń parkowa i cmentarna (ok. 3%) oraz nieużytek (1%). Teren ten przecina potok Iwnica oraz jego dopływ: Gościszowski Potok.

Cały obręb Gościszów zajmuje powierzchnię 3009,1 ha, co stanowi 17,0% obszaru gminy. Wieś zamieszkuje 1517 osób (10% mieszkańców gminy). W 63% wykorzystywana jest ona pod użytkowanie rolnicze. Na polach przeważają gleby III klasy bonitacyjnej (48%) – gleby IV klasy stanowią 44% powierzchni użytków rolnych. Blisko 23% użytków rolnych wykorzystywana jest jako łąki i pastwiska. Lasy i grunty leśne zajmują niecałe 29% powierzchni tej jednostki.

Wieś (centrum Gościszowa) oddalona jest o 6 km (mierząc wzdłuż linii prostej) na południowo-wschód od centrum Nowogrodźca. Leży w węźle czterech dróg o znaczeniu powiatowym:

- nr 2298D: droga powiatowa nr 2496 (Gościszów) – granica gminy - Wolbromów,
  - nr 2496D: Nowogrodziec - Gościszów - granica gminy – Lwówek Śl.,
  - nr 2500D: droga powiatowa nr 2273D (Gościszów) – granica gminy – Rakowice,
  - nr 2273D: Ocice - granica gminy – Gościszów – granica gminy – Radostów,
- oraz przy linii kolejowej: Zebrzydowa- Lwówek Śl.

4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem

4.1 Ukształtowanie powierzchni ziemi

Teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie Pogórza Izerskiego, które jest częścią Pogórza Zachodniosudeckiego położoną pomiędzy obniżeniem Żytawsko - Zgorzeleckim na zachodzie a doliną Bobru na wschodzie. Granica północna z mezoregionem Borów Dolnośląskich nie jest wyraźna [Kondracki 2002]. W mniejszej skali, Gościszów położony jest w obrębie Wysoczyzny Siekierczyńskiej (mikroregion 332.262). Ma ona charakter wysoczyzny pagórkowatej i położna jest na wysokości 215 – 320 m n.p.m. Kulminacje mają formę pagórów o wysokości względnej 20–50 m. Przeważają spadki terenu w przedziale 5-20 %. Wysoczyzna porozcinana jest gęstą siecią dolin. Wyraźnie odznaczają się przebiegające poprzecznie do biegu warstw doliny Iwnicy, Gościszowskiego Potoku i Sowinki.

W skali mikroform, obszar Gościszów Kolonia położony jest na północno-wschodnim stoku znajdującego się w południowej części obszaru wzniesienia o kulminacji 249 m n.p.m. Nachylenie tego stoku, początkowo dość znaczne (o. 18%) łagodnieje stopniowo tak, że w dolnej jego partii, przy korycie Iwnicy (ok. 205 m n.p.m.) wynosi około 4%.

Teren w centrum wsi jest w zasadzie płaski (rzędne terenu zmieniają się w zakresie od 210 m n.p.m. w dolinach Iwnicy i Gościszowskiego Potoku do 216 m n.p.m. na lokalnych wyniesieniach – średni spadek terenu 3%). Jedynie we wschodniej części tego obszaru, teren wznosi się zboczem o nachyleniu do ok. 6% na wzgórze Cyganka (266 m. n.p.m.), osiągając maksymalnie wysokość ok. 230 m n.p.m.

4.2 Warunki geologiczne

Pomiędzy Gościszowem a Wolbromowem (na południe od centrum wsi) notuje się występowanie najstarszych utworów geologicznych na terenie gminy Nowogrodziec. Są to utwory paleozoiczne budujące Wzgórza Gradowskie – głównie sylurskie łupki i permskie zlepieńce porfirowe [Okińczyc 1983].

W rejonie Milikowa (na północ) występują triasowe piaskowce różnoziarniste (budujące wzgórza na prawym brzegu Iwnicy) oraz kredowe piaskowce gruboziarniste i margliste. Natomiast, w pobliżu linii kolejowej Nowogrodziec – Gościszów stwierdzono plioceńskie piaski i żwiry kwarcowo - skalenkowe oraz szarzielone ropy i gliny [Okińczyc 1983].

Przeważającą część obszaru opracowania pokrywają jednak osady czwartorzędowe o zróżnicowanej miąższości. Są to głównie plejstoceniańskie piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe. Pokrywa osadów plejstoceniańskich jest tutaj nieciągła. Osady holocenu to głównie żwiry i paski rzeczne wypełniające obszary dolinne. Osady te często przykryte są warstwą mad. Miejscami, w obniżeniach terenu, występują namuły torfiaste [Paczos w Jankowski 1998].

Surowce mineralne

Aktualne informacje o wszystkich krajowych złożach kopalin gromadzi, przetwarza udostępnia System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych „Midas”. Aktualnie w bazie tej ([1] – dostęp dn. 19.01.2016).

W obrębie Gościszowa nie wykazano istnienia udokumentowanych złóż surowców mineralnych. W 2006 roku wykreślono z bilansu kopalin złożo surowców ilastych „Zelczów Pd”, a wcześniej (1964 r.) – złożo glin ogniotrwałych „Zelczów”. W południowej części obszaru „Centrum” znajdują się ślady eksploatacji żwiru, a na wschód od tego obszaru, na wierzchowinie z kulminacją Cyganki (tzw. Twardziele) łomy poeksploatacyjne kwarcytów. Natomiast z obszarem „Kolonja” od południowego zachodu graniczy obszar poeksploatacyjny glinek ogniotrwałych.

4.3 Gleby i uprawy rolne

W „Strategii rozwoju obszarów wiejskich województwa dolnośląskiego” opracowanej przez Urząd Marszałkowski we Wrocławiu, gmina Nowogrodziec zaliczona została do V regionu funkcjonalnego: rolniczo-przemysłowo-rekreacyjnego. Jest to region o dużym zróżnicowaniu warunków fizjograficznych, w tym glebowych. Waloryzacja warunków agroekologicznych regionu odzwierciedla zmienności pokrywy glebowej oraz ukształtowania terenu i klimatu [Bogda w Blachowski 2005]. Wskaźnikiem oceniającym w sposób syntetyczny warunki przyrodnicze produkcji rolniczej, jest wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej określany według metody opracowanej przez IUNiG w Puławach. Tereny o najlepszych warunkach przyrodniczych do produkcji rolniczej otrzymują maksymalnie 100 punktów. Wskaźnik dla gminy Nowogrodziec wynosi 68,8 punktów. Jest on niższy niż średnia dla województwa dolnośląskiego (76,3 pkt.) i zbliżony do średniej wartości wskaźnika dla Polski (66,6 pkt.).

Jednak, w rejonie Gościszowa znajdują się należące do kompleksu 2 – pszennego dobrego, najlepsze grunty orne na terenie gminy. Zajmują one 64,5% powierzchni gruntów ornych w tym obrębie. Są to gleby posiadające średniogłęboki poziom próchniczny, dobry stopień kultury i gruzełkową strukturę. Zawartość próchnicy waha się od 1,43 do 2,84%. Są one średnio ciężkie do uprawy mechanicznej. Gleby wytworzone są tu z pyłów ilastych i utworów lessowatych i cechują się dość dużą skłonnością do zbrzylenia i zaskorupiania.

---

¹ [http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS/start/;](http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS/start/)

Pozostałe gleby kompleksów gruntów ornych zajmują mniejsze powierzchnie i mają mniejsze znaczenie gospodarcze. Są to: kompleks 3 – pszenno-wadliwy (około 95% tych gleb należy do typu gleb pseudobielicowych) oraz kompleks 5 – żytni dobry i kompleks 6 – żytni słaby. Wśród kompleksów przydatności rolniczej gleb użytków zielonych dominujące znaczenie ma kompleks 2z – użytki zielone średnie. Są to użytki położone w większości na obszarach obniżonych i w dolinach rzecznych. Tereny te charakteryzują się stosunkowo wysokim poziomem wody gruntowej. Kompleks 2z tworzą w większości łąki 2-kośne, o dobrym trawostanie i dość wysokiej wydajności [Kurpiewski 2010].

Na terenie gminy Nowogrodzic nie występują gleby najwyższej jakości (I i II klasy bonitacyjnej). Dominują tu gleby średnie, zaliczane do IV klasy bonitacyjnej. Grunty dobrej jakości, klasy III zajmują około 22 ha (25% użytków rolnych) we wschodniej i południowej części obszaru „Centrum”.

4.4 Walory wizualne krajobrazu

Mając na uwadze cechy fizjonomiczne, wynikających zarówno z ukształtowania terenu jak i jego pokrycia, cały obszar opracowania można zaliczyć do jednostki krajobrazowej, która nosi znamiona krajobrazu kulturowego osadnictwa wiejskiego na terenach podgórskich.

Gościszów to duża wieś, rozciągająca się na przestrzeni 7 km w dolinach Gościszowskiego Potoku oraz Iwnicy. Jest ona malowniczo położona pomiędzy wzgórzami, których względne wysokości wynoszą 50-60 metrów. Walory widokowe okolicy najlepiej można podziwiać z górującego nad wsią wzniesienia Cyganka, na którym znajduje się krzyż milenijny. Ze wzgórza tego jest atrakcyjny wgląd na urozmaiconą morfologię terenu przeciętą doliną Iwnicy oraz jej dopływów: Sowinki i Gościszowskiego Potoku, w obrębie których rozlokowała się zabudowa Gościszowa. Właściwie widoczna stąd jest dominująca nad kępą zieleni wieża kościoła parafialnego pw. Matki Boskiej Częstochowskiej oraz budynki ciągnące się długim pasem wzdłuż potoków. Krajobraz urozmaicają rozłogi z licznymi kępami zadrzewień oraz większymi kompleksami lasów. Na okładce prognozy zamieszczono fotografię obrazującą panoramę wsi widoczną z linii kolejowej. I tutaj, dominantą w panoramie jest wieża kościelna.

4.5 Warunki wodne

4.5.1 Wody podziemne

Według regionalizacji przedstawionej w *Atlasie hydrogeologicznym Polski* pod redakcją B. Paczyńskiego, obszar opracowania leży w obrębie regionu: XVI – sudeckiego, subregion bolesławiecki. Cechuje się on dominacją udziału wód szczelinowych, występujących na większości obszaru w obrębie utworów krystalicznych paleozoiku-prekambriu (skały metamorficzne i magmowe). Warunki hydrogeologiczne są tu bardzo zmienne. Stosunkowo rozległe są tu obszary o charakterze depresyjnym, w obrębie których występują wody porowo-szczelinowe w utworach osadowych i wulkanicznych paleozoiku oraz w utworach osadowych mezozoiku. Podrzędne znaczenie mają wody porowe w utworach kenozoiku.

Gościszów położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 317 Niecka zewnątrzsudecka Bolesławiec. Są to wody szczelinowo – porowe w utworach kredowych. Średnia głębokość zalegania wód to 100 - 200 m.

Przedmiotem, prowadzonego przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, monitoringu wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Obszar opracowania położony jest w obrębie JCWPd 91 (odpowiadającemu subregionowi bolesławieckiemu).

W obrębie gminy Nowogrodziec nie ma punktów monitoringu wód podziemnych prowadzonego przez WIOŚ. Najbliższe takie punkty znajdują się w Osieczowie, Bolesławcu oraz we Lwówku Śląskim. Wody badane w Osieczowie zaliczono w 2014 roku do I, we Lwówku – do II, a w Bolesławcu – III klasy jakości wód podziemnych.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych. Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Jednostka ta została oceniona, jako niezagrażona osiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Aktualnie stan ilościowy oraz chemiczny wód tej jednostki ocenia się, jako dobry. ([2] - dostęp 19.01.2016 r.)

4.5.2 Wody powierzchniowe

Gościszów położony jest w obrębie zlewni trzeciego rzędu – Kwisy. Zlewnie te należą do drugorzędowej zlewni Bobru. Kwisa jest lewobrzeżnym dopływem Bobru, o długości 126,8 km (na terenie gminy ok. 14 km) i powierzchni zlewni na terenie Polski 994,9 km². Źródła Kwisy znajdują się w Górach Izerskich na wysokości około 1000 m n.p.m. Na Kwisie zlokalizowano dwa zbiorniki zaporowe Jezioro Złotnickie i Leśniańskie – znajdujące się powyżej terenu gminy.

Największym dopływem Kwisy na terenie gminy jest przepływająca przez Gościszów Iwnica (Iwisa, Błotniak) z Gościszowskim Potokiem i Sowinką. Iwnica to prawobrzeżny dopływ Kwisy, odwadniający znaczną część Niecki Lwóweckiej. Wypływa ze Wzgórz Radomickich na wysokości około 360m n.p.m. Długość potoku wynosi 15 km [Staffa i in. 2003].

Fot.1: Iwnica przy północno-zachodniej granicy obszaru „Gościszów centrum” (fot. 30 X 2015 r.)

---

² <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Gościszowski Potok bierze swój początek we Wzniesieniach Gradowskich, w obrębie których tworzy stosunkowo wyraźną dolinę. W dolnym biegu, na krótkim odcinku płynie szerokim obniżeniem Iwnicy do ujścia w Gościszowie, w południowej części obszaru „Centrum”. Źródła na wysokości ok. 270 m npm. Długość potoku około 5 km. [Paczos w Jankowski 1997].

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 22 lutego 2011 roku (MP z 2011 r. Nr 90, poz. 451), cały obszar opracowania położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) – Iwnica o kodzie PLRW60006416689. Wody tego potoku w ostatnim okresie nie były badane.

4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne

Rejon opracowania zgodnie z regionalizacją klimatyczną Dolnego Śląska [Schmuck 1960] należy do regionu zgorzeleckiego, obejmującego zachodnią i południowo-zachodnią część Pogórza Izerskiego po Nysę Łużycką. Charakterystykę warunków klimatycznych wykonano na podstawie danych meteorologicznych pochodzących z posterunku meteorologicznego w Zgorzelcu [Kurpiewski i in. 2010].

Tabela 2. Posterunek meteorologiczny: Zgorzelec. Średnie miesięczne i roczna temperatura powietrza [°C] oraz średnie miesięczne i roczna suma opadów atmosferycznych [mm] w latach 1995–2004.

	miesiące												ROK
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
[°C]	-1,2	1,4	3,4	8,1	13,6	16,4	17,9	18,1	13,0	9,2	3,6	-0,6	8,6
[mm]	34,0	36,4	48,7	40,4	62,8	73,0	92,0	67,0	61,2	42,4	46,8	34,3	639,0

Dominującym kierunkiem wiatru jest kierunek południowo-zachodni (29,7%), znaczny udział przypada też na kierunki: południowy (14,3%) i zachodni (12,9%).

Według opracowanej przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie [Kozłowska-Szczęśna 1997] mapy regionów bioklimatycznych Polski powiat bolesławiecki, znajduje się w regionie środkowym IVa, o typowych warunkach bioklimatycznych i słabych bodźcach.

Pogorszone warunki bioklimatyczne, występują w obrębie Gościszowa na terenach położonych w obrębie dość dobrze wykształconych dolin potoków: Iwnica, Sowinka i Gościszowski Potok. Klimat obszarów dolinnych, a zwłaszcza terasy zalewowe, charakteryzują często występujące inwersje termiczne, co przyczynia się do stagnacji chłodnego powietrza, zwiększenia frekwencji mgieł i przymrozków przygruntowych a także podwyższenia stopnia uwilgotnienia. Organizm człowieka, jest bardziej niż w innych miejscach narażony na zakłócenia gospodarki cieplnej.

Na obszarze opracowania nierzadkie są również lokalizacje zabudowy na zboczach wzniesień. Największej modyfikacji ulega tutaj nasłonecznienie z uwagi na ekspozycje i wielkość spadków. Stoki dobrze nasłoneczone stwarzają warunki bardzo korzystne dla stałego pobytu człowieka. W zależności od ekspozycji i kształtu zmienia się także nawietrzanie. Brak warunków do tworzenia się zastoisk chłodnego powietrza. Z powodu niewielkich wysokości, nie obserwuje się istotnych różnic temperatury między podnóżem a szczytem kulminacji.

4.7 Ocena czystości powietrza

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę "Prawo ochrony środowiska" z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j: Dz.U. 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.) oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Podstawę oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. (Dz.U. 2012 r. poz. 914) oraz w Dyrektywach 2008/50/WE i 2004/107/WE poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy – klasa „C”) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy – klasa „A”).

Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych oraz strefa dolnośląska, która obejmuje pozostałą część województwa, w tym powiat bolesławiecki.

Tabela 3. Wynikowe klasy stref dla strefy dolnośląskiej w roku 2014 dla poszczególnych substancji oraz klasa ogólna wg kryteriów ustanowionych dla celu ochrony zdrowia. (Źródło: [3]- dostęp dn. 19 I 2016)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych substancji dla obszaru całej strefy									
	SO2	NO2	PM10	PM 2.5	Pb	Benzen	CO	B(α)P*	O3	Inne**
Strefa dolnośląska	A	A	C	A	A	A	A	C	C	C

*) B(α)P = benzo (α)piren; **) arsen – klasa C, kadm i nikiel – klasa A.

Na terenie gminy Nowogrodzic, zgodnie z przywołaną oceną WIOŚ, nie występują przekroczenia normatywnych stężeń zanieczyszczeń na podstawie oceny według kryteriów ochrony zdrowia ludzi oraz z uwagi na ochronę roślin.

4.8 Klimat akustyczny

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 r. poz. 112). Wartości dopuszczalne są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren.

Zgodnie z art. 114.1 ustawy „Prawo ochrony środowiska” klasyfikowanie terenów do poszczególnych klas standardu akustycznego leży w gestii miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W SUIKZP nie dokonuje się takich rozgraniczeń.

Mając jednak na uwadze charakter istniejącej już tutaj zabudowy, tereny te mogą być chronione jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (II klasa standardu akustycznego) lub tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej albo zagrodowej (III klasa standardu akustycznego).

Na terenie „Gościszów Kolonia” i w jego najbliższym sąsiedztwie nie ma znaczących źródeł hałasu. Standard klimatu akustycznego jest tutaj komfortowy.

³ <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/powietrze/oceny/>

Głównym źródłem hałasu na terenie „Gościszów Centrum” są drogi powiatowe. Na terenie objętym opracowaniem nie prowadzono dotychczas badań klimatu akustycznego. Podczas wykonywania niniejszej prognozy, to jest dnia 30 października 2015 r., przeprowadzono godzinne obserwacje ruchu pojazdów przy drodze nr 2496D (punkt przy kościele), które umożliwiły oszacowanie z dokładnością ok. 3 dB poziomów hałasu.

Do obliczeń zastosowano metodę poziomów ekspozycyjnych dźwięku w odniesieniu do pojedynczych zdarzeń akustycznych opisaną w załączniku 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem. (Dz.U. 2011 r. Nr 140, poz. 824 z p. zm.).

Przyjęte do obliczeń wartości poziomów ekspozycji zaczerpnięto z pomiarów przeprowadzonych w 2006 roku na terenie Jeleniej Góry, przy drogach o podobnych parametrach. Wyniki obliczeń przedstawia tabela 5. Są to równoważne poziomy L_{eqA} hałasu oszacowane w punkcie odległym 1m od krawędzi jezdni, na wysokości 1,5 m od poziomu gruntu.

Tabela 4. Szacunkowe parametry drogowych źródeł hałasu na terenie opracowania [źródło: własne obserwacje i obliczenia].

Lokalizacja punktu pomiarowego	Natężenie ruchu [poj/h]		Poziom L_{AE} [dB] pojazdów (w prawo/w lewo)		Poziom hałasu L_{Aeq} – pora dnia	Zasięg hałasu >61/65dB
	lekkih	ciężkich	lekkih	ciężkich		
Gościszów, przy kościele	112	12	77,7/78,4	86,4/86,4	65,4	6/3 m

Podane w tabeli zasięgi R_z oddziaływania hałasu od ulicy wyliczone zostały z następującej reguły:

$$R_z = R_o * 10^{(L_o - L_d)/K}$$

L_o [dB] - poziom hałasu w punkcie odniesienia,

L_d [dB] - dopuszczalny poziom hałasu na terenie przyległym do drogi

$K = 11$, współczynnik propagacji hałasu jak dla zieleni niskiej,

R_o [m.] - odległość punktu odniesienia od źródła hałasu, przyjęto $R_o = 3m$.

Obliczenia zasięgu oddziaływania hałasu przeprowadzono w sposób przybliżony, który nie uwzględnia oddziaływania elementów ekranujących. W związku z tym, określając narażenie na hałas brano pod uwagę tylko pierwszą linię zabudowy przyjmując, że dalsze budynki są skutecznie ekranowane przez budynki pierwszej linii.

Policzono zasięgi hałasu wyższego niż 61 i 65 dB, a więc przekraczającego wartości dopuszczalne dla pory dziennej obowiązujące na terenach zakwalifikowanych do II i do III klasy standardu akustycznego. Ponadnormatywny hałas nie obejmuje budynków mieszkalnych przy drodze powiatowej prowadzącej z Nowogrodźca do Lwówka Śląskiego.

4.9 Promieniowanie

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych mogą być linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć 110 kV

---

i wyższych. Przez południową część Gościszowa prowadzą następujące linie elektroenergetyczne wysokich napięć:

- * S-333, 110kV;
- * D-203, 220kV (relacji Mikułowa – Świebodzice),
- * 400kV relacji Mikułowa - Czarna w gminie Lubin.

Żadna z tych linii nie prowadzi przez obszaru objęte zmianą Studium.

Zagrożenia promieniowaniem niejonizującym mogą być także spowodowane przez urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz. Do urządzeń takich należą między innymi stacje bazowe telefonii komórkowej. W granicach terenu objętego niniejszym opracowaniem, ani też w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują wyżej wymienione instalacje.

Na terenie objętym ustaleniami zmiany Studium nie stwierdzono także żadnych anomalii radiacyjnych ani wzmożonej emanacji radonu z gleby. Nie występują tu też żadne obiekty mogące stanowić radiologiczne zagrożenie dla środowiska.

Moc dawki promieniowania gamma w rejonie Nowogrodźca [Jagielak 1998, Isajenko 2011] mieści się w klasie 30÷50 nGy/h, podczas gdy wartość średnia wyznaczona dla obszaru Polski wynosi 47,4 nGy/h.

4.10 Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Szczególnym rodzajem zagrożeń występujących w środowisku są tzw. „nadzwyczajne zagrożenia” charakteryzujące się nagłym przebiegiem. Do zagrożeń takich zaliczyć należy albo klęski o charakterze naturalnym jak: powódzie, huragany, trzęsienia ziemi, albo katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi jak: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami.

Ryzyko powstania poważnych awarii

Na terenie województwa dolnośląskiego inwentaryzacją i kontrolą w zakresie możliwości wystąpienia poważnych awarii zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, we współpracy z Państwową Strażą Pożarną oraz Powiatowym Zespołem Reagowania Kryzysowego.

Obecnie w prowadzonej przez WIOŚ bazie potencjalnych sprawców poważnych awarii ([4] - dostęp dn. 17 I 2016 r.) w rejonie Gościszowa nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu nie ma też obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Tereny zagrożone powodzią

W dniu 15 kwietnia 2015 r. na Hydroportalu pod adresem <http://mapy.isok.gov.pl> opublikowane zostały w formacie pdf zweryfikowane i ostateczne wersje map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Jednocześnie mapy zostały przekazane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki

---

⁴ <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/powazne-awarie/>

Wodnej organom administracji wskazanym w ustawie Prawo wodne (art. 88f ust. 3) i jako oficjalne dokumenty planistyczne stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.

W Gościszowie nie odnotowano istotnego zagrożenia na skutek powodzi, dlatego nie sporządzono tutaj przywołanych map. Niemniej, mogą tu wystąpić lokalne wylewy rzek i potoków. Jak wykazała powódź w lipcu 1997 roku oprócz strefy zalewowej na rzece Kwisie powstała strefa zalewowa na dopływie Kwisy – potoku Iwnica. Wylewy tego potoku zagrażają położonym przy rzece gospodarstwom w Gościszowie i Milikowie.

Procesy geodynamiczne

Teren opracowania nie jest podatny na występowanie ruchów masowych ze względu na nieznaczne deniwelacje. Podczas autorskiej wizji terenowej nie zidentyfikowano miejsc występowania masowych ruchów ziemi.

4.11 Przyroda ożywiona

W 1998 roku dla gminy Nowogrodziec sporządzona została inwentaryzacja przyrodnicza w zakresie wartości florystycznych (bez mszaków) oraz faunistycznych (z pominięciem bezkręgowców) [Jankowski W. 1998]. Z uwagi na długi okres czasu (19 lat) jaki upłynął od roku jej wykonania może mieć ona jedynie znaczenie archiwalne. Ale w zespole autorów realizujących opracowanie ekofizjograficzne gminy było dwóch przyrodników, którzy podczas prac terenowych przeprowadzonych od maja do sierpnia 2010 roku aktualizowali dane zawarte w inwentaryzacji przyrodniczej.

Podstawowe znaczenie w rozpoznaniu walorów przyrodniczych terenu opracowania miała wizja terenowa przeprowadzona przez autora prognozy dnia 30 października 2015 r., która nie była jednak ukierunkowana na obiekty faunistyczne. Ponadto, została ona wykonana w zasadzie już po okresie wegetacyjnym roślin, toteż była ona ograniczona jedynie do tych wartości, które można było ocenić o tej porze roku. Takie obserwacje, chociaż okrojone, pozwoliły jednak na zakwalifikowanie terenów do konkretnych zbiorowisk, które następnie opisano na podstawie materiałów archiwalnych. Badania takie, przy zastosowaniu zasady przeczności, dostarczają wystarczająco dużo dowodów, pozwalających na wykluczenie przynależności zbiorowiska do uznanych za przyrodniczo cenne.

Przedstawioną niżej charakterystykę siedlisk oparto na dziesięciu zdjęciach fitosocjologicznych wykonanych na trasach transektów wytyczonych przez niezabudowane obszary objęte zmianą Studium. Zdjęcia wykonano metodą Brauna-Blanqueta. Obserwacje zapisywano w uproszczonych formularzach zdjęć fitosocjologicznych. Zapiski te są przechowywane w teczce materiałów źródłowych prognozy, w siedzibie ZOŚ „Decybel”.

Wartość przyrodniczą siedliska określono w oparciu o trzy parametry: powierzchnia siedliska, struktura i funkcja siedliska oraz perspektywy zachowania. Parametr „struktura i funkcja siedliska” oceniany jest w oparciu o wybrane cechy siedliska, które są uważane za najistotniejsze dla trwania ekosystemów i są wrażliwe na negatywne oddziaływania antropogeniczne i naturalne i łatwe do „zmierzenia”. Brano zwłaszcza pod uwagę obecność gatunków charakterystycznych, gatunków obcych oraz gatunków inwazyjnych. Stosowano czterostopniową skalę oceny wartości zbiorowiska: niska,

---

umiarkowana, dość cenne, cenne (naturowe) oraz trzy stopnie oceny stanu jego zachowania: właściwy, niezadowolający oraz zły [Mróz i inni 2012].

4.11.1 Przyrodnicze powiązania terenu opracowania z otoczeniem

Osią Systemu Przyrodniczego Regionu jest korytarz ekologiczny Doliny Kwisy. Korytarz ekologiczny związany z Kwisą i jego biologiczną obudową włączony jest do krajowej sieci ekologicznej oraz ma znaczenie międzynarodowe. Łączy on Obszar Węzłowy Karkonosze-Góry Izerskie z Borami Dolnośląskimi i korytarzem ekologicznym Bobru. W obrębie gminy Nowogrodzic, korytarz Kwisy obejmuje szerokie dno doliny rzecznej, pomiędzy skarpami terasy nadzalewowej. Stanowią go użytki zielone i użytki orne urozmaicone licznymi kępami zadrzewień oraz pasem łągów nadrzecznych. Dość często spotyka się tutaj oczka wodne, fragmenty starorzeczy oraz podmokłości. Pomimo kilku utrudnień spowodowanych przez mosty drogowe i kolejowe korytarz ten stwarza dobre warunki dla przemieszczania się wielu gatunków zwierząt. Dolina Kwisy pomiędzy Nowogrodzcem a ujściem do Bobru objęta jest ochroną, jako Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 – PLH020050 „Dolina Dolnej Kwisy”.

Istotną rolę w tym systemie odgrywa także korytarz związany z Potokiem Iwnica. Korytarz Iwnicy łączy południowo-wschodnią część gminy (obręby Milików i Gościszów) z korytarzem Kwisy. Stanowi on jedną z dróg przekazywania wartości przyrodniczych, zwłaszcza tych związanych z siedliskami hydrogenicznymi, od węzłów ekologicznych Twardzieli i Wzniesień Gradowskich do Kwisy i dalej, do Obszaru Węzłowego Borów Dolnośląskich. Niestety, z powodu zabudowy, szerokość tego korytarza w dolnej i środkowej części biegu Iwnicy (zabudowa Gościszowa, Milikowa i Nowogrodźca) jego szerokość jest często ograniczana do koryta potoku. Jego przepustowość skutecznie zmniejszają liczne mosty i przepusty. Górna część korytarza jest natomiast dobrze rozczłonkowana (cenna przyrodniczo doliny Sowinki, doliny Gościszowskiego Potoku, Rudnicy i Jagódki) i stanowi ważny element wspomnianych węzłów ekologicznych.

Wspomniany węzeł ekologiczny Twardziele obejmuje masyw „Twardziele” wraz otaczającymi je kompleksami leśnymi. Jest to rozległy obszar obejmujący tereny na wschód od zabudowy Milikowa i Gościszowa aż do Kotlisk, Radłówki i Niwnic na terenie gminy Lwówek Śląski, posiadający poprzez mozaikę terenów rolno-leśnych połączenie z korytarzem ekologicznym Doliny Bobru. W rejonie opracowania obejmuje, między innymi interesujące przyrodniczo wyrobiska poeksploatacyjne kwarcytów na wzgórzu Cyganka. Interesującym przyrodniczo są także przylegające od południowego-zachodu do terenu „Kolonja” stare glinianki. Płynąca woda na dnie wyrobiska oraz brak ryb stanowi dogodny stanowisko dla rozrodu traszek.

4.11.2 Szata roślinna

Przeważającą część obszarów objętych zmianami Studium stanowią tereny zabudowane albo tereny użytków ornych. Szata roślinna takich obszarów, jakkolwiek może być interesująca, nie prezentuje jednak kluczowych wartości stanowiących o różnorodności przyrodniczej obszaru. Takich walorów szuka się najczęściej w lasach, zadrzewieniach oraz na łąkach podmokłych lub suchych murawach.

Na terenach opracowania, wśród zachowanych jeszcze zbiorowisk łąkowych występują wyłącznie zbiorowiska klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, wśród których najbardziej rozpowszechnionymi fitocenoząmi są zbiorowiska z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. Z reguły są to łąki intensywnie użytkowane rolniczo, zdominowane zwykle przez kilka gatunków traw. Bardziej interesujące fragmenty łąk spotkać można

---

głównie w dolinie Iwnicy oraz w lokalnym zagłębieniu terenu w wewnętrznym łuku linii kolejowej w centrum wsi.

Są to łąki na wilgotnym podłożu reprezentowane na ogół przez zespoły ze związku *Calthion*. Obficie rosną w nich takie gatunki jak: knieć błotna *Caltha palustris*, firletka poszarpana *Lychnis flos-cuculi*, rzeżucha łąkowa *Cardamine pratensis*, niezapominajka błotna *Myosotis palustris*, ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*, kuklik zwisy *Geum rivale* oraz rdest wężownik *Polygonum bistorta*. Należą one zwykle do zespołu łąk rdestowo-ostrożniowych *Cirsio-Polygonetum*. W niektórych płatach omawianej fitocenozy spotkać można storczyka szerokolistnego *Dactylorhiza majalis*, jednak wcześniejsze obserwacje florystyczne nie potwierdziły występowania tego gatunku na obszarze opracowania.

We wspomnianym łuku linii kolejowej znajduje się obniżenie terenu, w którym występują wysięki wód podziemnych (kępkowa struktura darni). Zanotowano tu dużą liczebność situ rozpięzchłego *Juncus effusus*, situ skupionego *Juncus conglomeratus* oraz śmiałka darniowego *Deschampsia acaespitosa*. Z gatunków towarzyszących najczęściej spotyka się gwiazdnicę trawiastą *Stellaria media*, pięciornik kurze ziele *Potentilla erecta*, szczaw pospolity *Rumex acetosa* oraz tomkę wonną *Anthoxanthum odoratum* i mietlicę pospolitą *Agrostis capillaris*. Rosną tu też pojedyncze krzewy wierzby szarej *Salix cinerea*. Wartość przyrodnicza zbiorowiska: umiarkowana. Stan zachowania zły – wkraczają rośliny inwazyjne: nawłóć olbrzymia *Solidago gigantea* i trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*, które miejscami występują w dużych płatach.

Na terenie opracowania, najczęściej w sąsiedztwie pól i zabudowań rozwijają się nieużytki z dominującą roślinnością ruderalną złożona głównie z okazałych bylin i pnączy z klasy *Artemisiete avulgaris*. W skład tych zbiorowisk wchodzi m.in.: bylica pospolita (*Artemisi avulgaris*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), nawłóć (*Solidago sp.*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*), szczaw tępolistny (*Rumex obtusifolius*) pokrywa zwyczajna (*Urtica dioica*) oraz łopian pajęczynowaty (*Arctium tomentosum*).

Drzewa i zieleń urządzona

We centrum wsi Gościszów przy cmentarzu, na terenie „Gościszów Centrum”, znajduje się zabytkowy park przypałacowy o powierzchni 3,28 ha, położony w granicach działek nr 406/3, 406/4, 406/6 i 406/7. Istniejący tu niegdyś zamek uległ całkowitemu zniszczeniu, podobnie zabudowania folwarczne i większość parku. Układ dawnych ścieżek został zatarty, drzewostan znacznie przerzedzony, a środek parku zaadaptowano na boisko wiejskie. Park zatracił swój dawny charakter, jego granice bardzo się zmniejszyły i niestety obserwuje się dewastację oraz zaśmiecanie przez okoliczną ludność.

Wraz z zaprzestaniem zabiegów pielęgnacyjnych pojawiły się odnowienia oraz samosiewy drzew i krzewów, a w szczególności: leszczyny pospolitej (*Corylus avellana*), śnieguliczki białej (*Symphoricarpos albus*), bzu czarnego (*Sambucus nigra*), topoli czarnej (*Populus nigra*), lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*) oraz klonu pospolitego (*Acer platanoides*). Oprócz wyżej wymienionych gatunków obserwuje się także spory udział buka pospolitego (*Fagus sylvatica*), grabu pospolitego (*Carpinus betulus*), jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*), kasztanowca zwyczajnego (*Aesculus hippocastanum*) oraz kruszyny pospolitej (*Frangula alnus*). Domieszkę stanowią m.in. sosny (*Pinus sp.*), świerk pospolity (*Picea abies*), kłokoczka południowa

---

(*Staphyllea pinnata*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), platan klonolistny (*Platanus acerifolia*), klon srebrzysty (*Acer saccharinum*) czy wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*).

W runie przeważają pospolite rośliny łąkowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea* takie jak rzeżucha łąkowa (*Cardamine pratensis*), jaskier ostry (*Ranunculus acer*), przywrotnik pospolity (*Alchemilla vulgaris*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), przetacznik ożankowy (*Veronica chamaedrys*) głowienka pospolita (*Prunella vulgaris*) czy babka zwyczajna (*Plantago major*). Pojawiają się także gatunki leśne i zaroślowe: konwalijka dwulistna (*Maianthemum bifolium*), rdest zaroślowy (*Polygonum dumetorum*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*) oraz szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*) [Kurpiewski 2010].

W centrum Gościszowa zlokalizowany jest również kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej. Posesja kościelna, na której znajduje się także niewielki cmentarzyk otoczona jest starym, kamiennym murem wzdłuż którego rośnie kilkanaście okazałych drzew, w tym lipy o obwodzie ok. 200 cm oraz dęby (największy ma obwód 350 cm). Zwraca uwagę także malownicza grupa kilkudziesięcioletnich dębów, których pnie oplata bluszcz pospolity. Za kościołem (od strony absydy) do posesji kościelnej przylega nowy cmentarz, który jest ubogi w zieleń wysoką.

Na terenie opracowania znajdują się następujące drzewa objęte ochroną jako pomniki przyrody ożywionej: dąb szypułkowy *Quercus robur* o obw. pnia 443 cm, platan klonolistny *Platanus x hispanica* o obw. 510 cm, wiąz szypułkowy, limak *Ulmus laevis* o obw. 510 cm. Wszystkie one znajdują się na terenie zabytkowego parku (dz. nr 406/1).

Wśród drzew rosnących poza opisanym wyżej założeniem zwraca uwagę dąb szypułkowy *Quercus robur* rosnący na posesji nr 209, którego pień ma obwód 470 cm. Pokażnych rozmiarów dąb szypułkowy rośnie także nad Iwnicą w obrębie terenu „Kolonія”. Obwód jego pnia wynosi 320 cm.

4.11.3 Świat zwierząt

Obraz ssaków na terenie Gościszowa uzyskano w oparciu o rozpoznania prowadzone przez autorów inwentaryzacji przyrodniczej: [Indyk, Pawłowska-Indyk w Jankowski 1998]-ssaki oraz [Szkudlarek, Paszkiewicz, w Jankowski 1998]-nietoperze.

Najliczniejszą grupą ssaków występującą na terenie opracowania są **gryzonie** (72%), szczególnie z rodziny myszowatych (45%) oraz nornikowatych (27%). Na prawie wszystkich powierzchniach odłownych zanotowano nornicę rudą (*Myodes glareolus*), nornika burego (*Microtus agrestis*), polnika (*Microtus arvalis*), mysz polną i leśną, badylarkę oraz mysz zaroślową. Do gryzoni objętych ochroną w rejonie opracowania należy jedynie wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*).

Wśród odłowionych *Micromamalia* **ssaki owadożerne** stanowiły 28%, a najliczniejszym gatunkiem w tej grupie była ryjówka malutka (*Sorex minutus*), następnie ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*) oraz mniej liczny rzęsiorek rzeczek (*Neomys fodiens*)-wszystkie pod ochroną. Oprócz tego do gatunków chronionych występujących w rejonie opracowania należą: jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europaea*) oraz zębiełek karliczek (*Crocidura suaveolens*).

Faunę **dużych ssaków** stanowią głównie gatunki leśnej i brzeżnej strefy lasu, gdzie dominującymi gatunkami są sarna (*Capreolus capreolus*)- gatunek liczny na terenie całej gminy, tworzący tzw. populacje sarny polnej oraz dzik (*Sus scrofa*)- zasiedlający prawie wszystkie, większe kompleksy leśne.

Ssaki drapieżne reprezentowane są tutaj przez kunę leśną (*Martes martes*), kunę domową (*Martes foina*), tchórza zwyczajnego (*Mustela putorius*), lisa (*Vulpes vulpes*), prawdopodobną norkę amerykańską (*Mustela vison*) oraz chronioną łasicę łąską (*Mustela nivalis*) i gronostaja (*Mustela erminea*). Ten ostatni występuje w rejonie opracowania bardzo rzadko, głównie w zadrzewieniach śródpolnych i na skrajach lasów liściastych oraz mieszanych.

W przypadku ssaków szczególnie istotne wydawało się wykazanie **nietoperzy**, ze względu na to, iż wszyscy krajowi przedstawiciele tego rzędu są objęci w Polsce ochroną prawną. Na terenie opracowania dominują gatunki synantropijne, z uwagi na przewagę obszarów rolniczych, które na schronienie wybierają zazwyczaj strychy i różnego rodzaju zakamarki i szczeliny w konstrukcjach budynków. Podczas inwentaryzacji stwierdzono występowanie tutaj mroczka późnego - wzdłuż trasy Milików – Gościszów.

Płazy i gady. W gliniankach na południowo- zachód od obszaru „Kolonja” stwierdzono wszystkie 3 gatunki tych traszek: traszka zwyczajna, traszka górską, traszka grzebieniasta. Oprócz tego licznie występuje tutaj żaba wodna, a na pagórkach w otoczeniu zbiornika - jaszczurka zwinka.

Chociaż rejonie opracowania występuje dość duże bogactwo gatunkowe **ptaków**, jednak same obszary objęte zmianą Studium, jako tereny w większości zurbanizowane, nie są atrakcyjne dla tzw. gatunków mapowanych. W rejonie Gościszowa stwierdzono następujące gatunki:

Bielik *Haliaeetus albicilla* Rzadki ptak zalatujący z terenów łągowych położonych w Borach Dolnośląskich. Obserwowany koło Gościszowa.

Bocian biały *Ciconia ciconia*. Nieliczny łągowy. Stwierdzono dwa gniazda w Gościszowie.

Derkacz *Crex crex* Nieliczny ptak łągowy. Jedno stanowisko stwierdzono na południe od Gościszowa.

Gąsiorek *Lanius collurio* Dość liczny gat. łągowy, choć występuje w rozproszeniu. Spotykany na obrzeżach lasów, zadrzewień i zakrzaczeń oraz wzdłuż dróg rowów wśród pól.

Kobus *Falco subbuteo* Rzadki ptak łągowy. Jego występowania stwierdzono między innymi w rejonie Gościszowa.

Przepiórka *Coturnix coturnix* Nieliczna w gminie. Jedno z jej 3 stanowisk łągowych stwierdzono koło Gościszowa.

Remiz *Remiz pendulinus* Nieliczny. Występuje obok brzęczki i strumieniówki w trzcinowisku koło Gościszowa.

Powyższe informacje uzyskano w oparciu o inwentaryzację ornitofauny gminy Nowogrodzic przeprowadzoną w roku 1998 przez Stawarczyka i Wuczyńskiego pod redakcją Jankowskiego [Jankowski 1998].

5. Ocena aktualności opracowania ekofizjograficznego dla obszaru objętego zmianą Studium

W pracach nad przedmiotowym dokumentem korzystano z opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla obszaru gminy Nowogrodzic w 2010 roku [Kurpiewski 2010].

W ramach prac nad niniejszą prognozą poddano analizie istniejące opracowanie ekofizjograficzne gminy i stwierdzono, że może ono po uwzględnieniu niżej wymienionych korekt stanowić bazę do projektowania na obszarze wsi Gościszów:

-
- * aktualizacja odwołań do przepisów prawa i uwzględnienie zmian wprowadzonych przez te nowelizacje;
  - * aktualizacja granic obszarów występowania złóż kopalin oraz granic obszarów i terenów górniczych,
  - * aktualizacja danych w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi;
  - * aktualizacja danych dotyczących zagrożenia powodziowego;

Zagadnienia te zostały omówione w diagnostycznej części prognozy.

6. Informacje o projekcie zmiany Studium

6.1 Powiązania projektu zmiany Studium z innymi dokumentami

Na obszarze objętym niniejszą prognozą obowiązuje aktualnie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Nowogrodzic, uchwalone uchwałą nr XV/140/96 Rady Gminy i Miasta Nowogrodzic z dnia 30 stycznia 1996 roku i wielokrotnie zmienianego uchwałami Rady Miejskiej w Nowogrodźcu, ostatnio uchwałą nr XLVIII/360/14 z dnia 22 kwietnia 2014 r. Dokument ten na obszarach opracowania wskazuje około 28 ha (w tym 27 ha na obszarze „Centrum”) niezabudowanych jeszcze terenów pod tereny zainwestowania wiejskiego, tereny koncentracji zabudowy mieszkaniowej oraz pod rozbudowę cmentarza.

Procedura zmian ustaleń obowiązującego studium została podjęta na podstawie Uchwały Nr XII/74/15 Rady Miejskiej w Nowogrodźcu z dnia 16 lipca 2015 roku w celu dostosowania tego dokumentu do polityki przestrzennej gminy. W ogólnym zarysie, uwzględniając zapisy, które będą miały skutki środowiskowe, zmiany przedmiotowego dokumentu polegać będą na porządkowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej tego obszaru, w tym niewielkim powiększeniu terenów projektowanego zainwestowania wiejskiego.

Na obszarze opracowania obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Gościszów przyjęty uchwałą nr XXI/230/96 Rady Gminy i Miasta Nowogrodzic z dnia 18.09.1996 (D.U.W.J. z 1996 r. nr 52, poz. 109).

6.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu zmiany Studium

Przedmiotem zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodzic są tereny rolne oraz tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej w obrębie wsi Gościszów. W obszarze rozproszonej zabudowy zagrodowej oraz w części terenów rolnych przylegających do terenów zainwestowania wsi przewiduje się dodatkowo wyznaczenie około 14 ha terenów pod zabudowę zagrodową oraz mieszkaniowo - usługową. Projektowana zabudowa będzie nawiązywać do charakteru istniejącego zainwestowania wiejskiego wsi Gościszów.

Opisana zmiana została zapisana tylko w załączniku graficznym Studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”. Zmiana zapisów w tekście Studium dotyczy wyłącznie wyników analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne (m.in. prognozy demograficzne), które stały się wymagane na podstawie

---

ostatniej zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2015.199 j.t. ze zm.). Zmiany te nie mają skutków środowiskowych.

6.3 Zapisy zmienionego Studium ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

Ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego zawarte są w całym tekście zmienionego Studium, a w szczególności w trzecim, poświęconym środowisku przyrodniczemu rozdziale przedmiotowego dokumentu. W części I „Uwarunkowania ...”, rozdziały 3, 9, 10, 11, 12 zawarto między innymi zapisy dotyczące ochrony obszarów cennych przyrodniczo, zachowania zwartych kompleksów gruntów rolnych o najwyższej przydatności rolniczej, doposażenia miasta w obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska, gospodarki odpadami oraz poprawy klimatu akustycznego. W rozdziale 4 zawarto natomiast ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, a w rozdziale 13- stan systemów komunikacji oraz infrastruktury technicznej (gospodarka wodno- ściekowa, gospodarka odpadami).

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy w zgodzie z zasadami ochrony środowiska i jego zasobów, uwzględniające zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, a także kierunki modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej podano w II części tekstu Studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Ustalenia te zostały przedstawione, omówione i ocenione w dalszej części prognozy, w kontekście analizy potencjalnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska.

7. Wstępna ocena wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko

7.1 Identyfikacja ustaleń zmiany Studium, które mogą powodować negatywne skutki środowiskowe

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowogrodziec na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji ustaleń tego dokumentu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń SUIKZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszarów opracowania.

Mając powyższe na uwadze, rozpatrywano następujące grupy oddziaływań, które przedstawiono na załączonej mapie oraz opisano w niniejszym rozdziale:

- A) ustalenia zmiany Studium, które mają korzystny wpływ na środowisko;
- B) ustalenia zmiany Studium neutralne wobec środowiska;
- C) ustalenia zmiany Studium utrzymujące planowane wcześniej formy zainwestowania na terenach otwartych (dotychczas niezabudowane);

-
- D) ustalenia zmiany Studium negatywne dla środowiska, w stopniu nieznaczącym, wynikające z lokalizacji nowej zabudowy na terenach otwartych;
  - E) ustalenia zmiany Studium negatywne dla środowiska, w stopniu potencjalnie znaczącym, jednak możliwym do minimalizacji przy przestrzeganiu wskazań wynikających z niniejszej prognozy (zmiana kwalifikacji szkody na nie znacząca);
  - F) ustalenia zmiany Studium negatywne dla środowiska, w stopniu znaczącym – skutków nie da się zminimalizować;
  - G) ustalenia zmiany planu Studium, których wpływ na środowisko nie jest jednoznacznie definiowalny.

7.2 Identyfikacja oraz wstępna ocena istotności przewidywanych oddziaływań

Przedmiotowa zmiana Studium wprowadzając opisane w punkcie 6.2 prognozy ustalenia zmieniające zapisy obowiązującego dokumentu spowoduje powiększenie powierzchni zabudowanej w obrębie lub w bliskim sąsiedztwie struktury urbanistycznej wsi Gościszów o około 14 ha, przy czym planowane nowe tereny zainwestowania wiejskiego zajmą ok. 5 ha w obrębie obszaru „Gościszów Kolonia” oraz ok. 9 ha w obrębie obszaru „Gościszów centrum”, w dwóch wydzieleniach: w północnej części tego obszaru (ok. 6 ha) oraz w części wschodniej (ok. 3 ha).

Na terenach zainwestowania wiejskiego dopuszcza się zabudowę mieszkaniową, zagrodową i usługową z dopuszczeniem nieuciążliwej drobnej wytwórczości. Wymaga się tutaj między innymi:

- * wprowadzanie urządzonej zieleni wysokiej i niskiej w otoczeniu istn. i proj. zabudowy, a także pasów zieleni izolacyjnej na działkach narażonych na uciążliwości związane z ruchem samochodowym lub istn. sąsiednim zainwestowaniem;
- * zapewnienie właściwych standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną (w tym odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków) oraz dostępności komunikacyjnej związanej m.in. z budową nowych układów ulic, miejsc parkingowych.

Szczegóły dotyczące sposobów zagospodarowania tej przestrzeni, w tym parametry i wskaźniki zabudowy mają – zgodnie z ustaleniami Studium – określać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (Część II, rozdział 2 pkt 2.2 i 2.5 Studium).

Ustalenia zmienionego Studium nie pozwalają określić liczby nowych budynków mieszkalnych na wskazanych terenach. Przyjmując, że na 1 ha terenów wskazanych w SUIKZP pod zabudowę można wydzielić 7 działek budowlanych o powierzchni 1000m², może powstać tu około 100 budynków. Pozostały teren zajmują drogi dojazdowe, tereny zielone oraz ew. obiekty infrastrukturalne.

Można się zatem spodziewać, że konsekwencją realizacji ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu będzie zauważalne zwiększenie ilości substancji i energii wprowadzanych do środowiska, wykorzystanie jego zasobów oraz przekształcanie powierzchni ziemi. Poniżej, mając na uwadze zapisy i rysunek projektu zmienionego Studium, po uwzględnieniu aktualnego stanu zagospodarowania terenu opracowania oraz jego wrażliwości na antropopresję, dokonano identyfikacji spodziewanych skutków realizacji dopuszczonych projektem planu działań dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego oraz przyrodniczego.

Typ oddziaływania	Spodziewane rodzaje oddziaływań
Szkodliwe	Wskazanie ok. 14 ha powierzchni pod nowe tereny zainwestowania wiejskiego
Neutralne	Utrzymanie istniejących i wcześniej planowanych w obowiązującym SUIKZP form zainwestowania.
Korzystne	Uporządkowanie struktur urbanistycznych wsi – ochrona wizualnych wartości krajobrazu, ochrona obiektów i obszarów zabytkowych. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych w efekcie uporządkowania gospodarki ściekowej. Ochrona wartościowych założeń zieleni i cennych drzew.
Krótkoterminowe	Emisja dźwięku i zanieczyszczeń do atmosfery w fazie budowy nowych i przebudowy istniejących obiektów.
Długoterminowe	Hałasy komunikacyjne oraz instalacyjne. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery, wytwarzanie odpadów i zrzuty ścieków.
Stałe	Przekształcenie powierzchni ziemi. Likwidacja warstwy glebowej. Składowanie odpadów. Fragmentacja siedlisk i inne bezpośrednie i pośrednie przyrodnicze skutki przekształceń powierzchni ziemi oraz wzrostu antropopresji.
Odwracalne	Zanieczyszczenie powietrza i wód powierzchniowych, emisja hałasu.
Nieodwracalne	Przekształcenie powierzchni ziemi i jego bezpośrednie skutki, w tym przekształcenia szaty roślinnej.
Bezpośrednie	Zmiana sposobu użytkowania gruntów i związana z tym degradacja lub fizyczna likwidacja warstwy glebowej. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu Przekształcenia stosunków wodnych. Pogorszenie stanu środowiska na skutek emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery, wody lub gleby. Zniszczenie lub naruszenie podczas prac budowlanych płatów bardziej lub mniej cennych siedlisk przyrodniczych na terenie zajęтым pod inwestycję. Likwidacja siedlisk segetalnych. Bariera na szlaku wędrówek zwierząt. Fragmentacja siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków. Możliwa wycinka drzew i krzewów stanowiących miejsca bytowania ptaków oraz innych przedstawicieli fauny (bezkęgowców, nietoperzy, drobnych ssaków) Przeobrażenie krajobrazu, zaburzenie osi i wglądów widokowych.
Pośrednie	Wzrost emisji energii (np. hałas) i zrzutów substancji (odpady, ścieki, zanieczyszczenia atmosfery) mogący powodować szkodliwe skutki środowiskowe lub uciążliwości dla ludzi. Synantropizacja, ekspansja związanych z człowiekiem obcych gatunków (pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych) Zmiany sposobu wykorzystania przestrzeni przez zwierzęta spowodowane zmianami w środowisku podczas budowy, a potem użytkowaniem obiektów Straty materialne spowodowane utratą rolniczego potencjału produkcyjnego przekształconych gleb.

W dalszej części prognozy szczegółowo omówiono zasygnalizowane wyżej, możliwe skutki ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu na te komponenty środowiska, które będą

---

podlegały niekorzystnym oddziaływaniom. Zostaną one ocenione i jeśli okażą się znaczące, zaproponowane zostaną działania zapobiegawcze lub minimalizujące.

7.3 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych

Rozpatrywano możliwości kumulowania się oddziaływań pomiędzy przedsięwzięciami planowanymi na terenie opracowania, a także w najbliższym sąsiedztwie i na terenie wsi. Jak wynika z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, działania o podobnym charakterze, jak umożliwiane przez przedmiotową zmianą Studium, są dopuszczone na terenie całego Gościszowa. Wystąpi tu więc efekt kumulowania się negatywnych oddziaływań powodowanych przez istniejącą i planowaną zabudowę. Dotyczyć one będą emisji gazów i pyłów do atmosfery, wytwarzania ścieków i odpadów, zużycia wody i energii oraz przeobrażeniem powierzchni ziemi.

Przewiduje się, że powstanie dopuszczonych planem przedsięwzięć nie będzie w sensie oddziaływań skumulowanych znacząco wpływać na aktualny stan środowiska w rejonie opracowania. Polityka przestrzenna, jaką jest SUIKZP miasta zakłada racjonalne wykorzystanie przestrzeni niezainwestowanej, lokalizując nową zabudowę w obrębie już istniejących struktur urbanistycznych.

Wszędzie tam, gdzie skutki zasygnalizowanych wyżej oddziaływań mogą mieć istotny udział w determinowaniu wskaźników jakości środowiska na obszarze opracowania, zostaną one omówione w dalszej części prognozy.

8. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego

8.1 Wykorzystywanie zasobów środowiska

Jako zasoby naturalne rozumie się zarówno biotyczne (np. rośliny, zwierzęta) jak i abiotyczne (np. gleby, wody, powietrze) twory przyrody, które mogą być wykorzystane przez człowieka. Ponieważ w dalszej części prognozy omówiono oddziaływania na wymienione wyżej elementy środowiska, które stanowią jednocześnie zasoby przyrody, w tym punkcie odniesiono się do powierzchni ziemi, gleb, wykorzystanie wody oraz zasobów kopalin.

8.1.1 Powierzchnia ziemi

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium dojdzie do przekształcenia powierzchni ziemi zarówno w sensie rzeźby jak i pokrycia terenu. Można tu wyróżnić następujące rodzaje oddziaływań:

- Zmiana sposobu użytkowania gruntów. Projekt zmiany Studium przeznaczają pod nową zabudowę ok. 14 ha. Grunty przeznaczane pod nowe zainwestowanie to tereny otwarte - użytki rolne.
- Zmiany ukształtowania powierzchni terenu. Zmiany te będą skutkiem wykonywania prac budowlanych. W przypadku realizacji nowej zabudowy, przekształcenia rzeźby ograniczą się do niwelacji (wyrównywania) terenu, utworzenia wkopów pod fundamenty oraz wkopów i nasypów pod drogi. Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu, przekształcenia te nie będą istotne.

-
- Degradacja i fizyczna likwidacja warstwy glebowej. W miejscach powstania trwałych obiektów (budynki, utwardzone place) dojdzie do przekształcenia i zniszczenia warstwy glebowej. Gleby na obszarze opracowania zaliczono do III i IV klasy bonitacyjnej.

Wykorzystanie nowych terenów pod zabudowę spowoduje praktycznie nieodwracalne zabudowanie powierzchni, która prawdopodobnie już nigdy nie będzie przywrócona dla produkcji rolniczej.

8.1.2 Wpływ gospodarowania odpadami na środowisko

Zasady gospodarki odpadami ustala się w rozdziale 5 pkt 2 zmienionego Studium. Zapis brzmi: „Dotychczasowy system gospodarki odpadami, oparty o składowisko w Nowogrodzcu, zastępuje powiatowe składowisko odpadów w Trzebieniu (gmina Bolesławiec) lub inne wskazane w powiatowym programie gospodarki odpadami.”

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012 stanowiący Załącznik do uchwały nr XXIV/616/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. lokalizuje gminę Nowogrodzic w obrębie regionu zachodniego. Gmina ta wchodzi w skład związku: „Porozumienie bolesławieckie”.

Gospodarką odpadami komunalnymi na terenie gminy zajmuje się Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolesławcu Spółka z o.o., której siedziba mieści się w Bolesławcu przy ulicy Staszica 6. Na terenie gminy Nowogrodzic spółka zajmuje się odbiorem i transportem nieczystości komunalnych. Zebrane odpady przewożone są do, administrowanego przez spółkę, Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu. ZUOK w Trzebieniu jest jedną z najnowocześniejszych instalacji tego typu na Dolnym Śląsku. Zajmuje się kompleksową usługą gospodarowania odpadami – odzyskiem surowców nadających się do ponownego wykorzystania, stabilizacją odpadów organicznych przed ich składowaniem oraz unieszkodliwieniem odpadów poprzez ich składowanie na kwaterze. ZUOK w Trzebieniu działa zgodnie z Decyzją Pozwolenie Zintegrowane Wojewody Dolnośląskiego Nr PZ 23/2006 z dnia 25 stycznia 2006r. dla Instalacji Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu, ze zmianami uwzględnionymi w Decyzji Marszałka Województwa Nr PZ 23.1/2008 z dnia 24 grudnia 2008r. i Nr PZ 23.2/2009 z dnia 8 kwietnia 2009 r.

Zapisy Studium gwarantują więc właściwą gospodarkę odpadami stałymi, zarówno komunalnymi, jak i z sektora gospodarczego. Ponadto, gospodarka odpadami podlega ścisłym rygorom ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. „O odpadach” (Dz.U. 2013 r. poz. 21.).

8.1.3 Gleby i uprawy

Zmiana zagospodarowania terenu niezabudowanych (użytków rolnych) na cele budowlane wiąże się zawsze z degradacją gruntów oraz zmniejszeniem powierzchni użytecznej dla produkcji rolnej. Wyłączone z produkcji rolnej zostaną tereny o dużej przydatności rolniczej na powierzchni około 14 ha, przy czym około 1,5 ha to tereny z glebą zaliczaną do III klasy bonitacyjnej. W przeważającej większości są to użytki orne. Ubytek gruntów rolnych w skali całej jednostki Gościszów wyniesie ok. 0,7%, a biorąc pod uwagę skutek skumulowany – 2,2%.

Na cele nierolnicze przeznacza się tu przede wszystkim grunty rolne położone w obrębie lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych, co jest zgodne z polityką ekologiczną Państwa w tym zakresie.

8.1.4 Pobór wody

Projekt zmiany Studium, jak oszacowano, umożliwi budowę około 100 nowych budynków mieszkalnych, a liczba mieszkańców Gościszowa może, w związku z tym wzrosnąć o około 350 osób. Prognoza ta pozwala oszacować, że zapotrzebowanie na wodę dla potrzeb komunalnych wzrośnie o ok. 4 m³/dobę.

Powyższe obliczenia przeprowadzono na podstawie wskaźników określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz.U 2002 r. Nr 8, poz. 700), w oparciu o zapisy rysunku projektu planu i ustalenia dotyczące maksymalnych wskaźników zabudowy.

Studium przewiduje warunki zaopatrzenie w wodę terenu objętego opracowaniem z istniejącego ujęcia „Nowe” wód podziemnych i stacji uzdatniania wody (SUW) w Nowogrodźcu zasilana z ujęć nad Kwisą. Dobowe zapotrzebowanie wody z tego ujęcia określa się na ok. 1650 m³, toteż woda wykorzystywana na potrzeby nowych terenów w Gościszowie stanowić będzie niewielki procent możliwości tego ujęcia.

8.1.5 Ochrona zasobów kopalin

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r „Prawo geologiczne i górnicze” [t.j. Dz.U. 2015 r. poz. 196] złożem kopaliny jest naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Za złożę udokumentowane uważa się złożę wpisane do sporządzanego corocznie przez ministra właściwego do spraw środowiska krajowego bilansu kopalin i wód podziemnych.

Zgodnie z art. 95 tej ustawy, udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne w granicach stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto, Prawo Ochrony Środowiska (art. 72 ust. 1 pkt 2) wymaga, aby wymienione wyżej dokumenty planistyczne zabezpieczały obszary występowania złóż kopalin dla obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji. Zagrożeniem dla złóż kopalin i wód podziemnych, któremu mają zapobiegać te dokumenty, jest takie gospodarowanie powierzchnią ziemi, w szczególności jej zabudowa, które w przyszłości może utrudnić dostęp do rozpoznanych i zinwentaryzowanych zasobów kopalin, a także wpływać na pogorszenie jakości cennych zasobów wód podziemnych.

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, więc kwestia ich ochrony jest tutaj bezpodstawna. Planowana zmiana sposobu użytkowania powierzchni ziemi nie wpłynie niekorzystnie, ani też nie utrudni dostępu do ewentualnych złóż w sąsiedztwie terenu opracowania. Na południe od obszaru „Kolonja” znajdowało się eksploatowane wcześniej złożę gliniek ogniotrwałych „Zelców”. Złożę to zostały wykreślone z bilansu zasobów (zob. pkt. 4.2 prognozy).

Obszar opracowania znajduje się w strefie najwyższej ochrony GZWP nr 317. Zmienione Studium wymaga, aby: „ W zakresie ochrony wód podziemnych uwzględniać: obszary wysokiej ochrony GZWP nr 315 i 317, w obrębie których nie dopuszcza się lokalizacji żadnych inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na zasoby wód podziemnych”. Ponadto, Studium poprzez wskazanie właściwych rozwiązań

---

z zakresu gospodarki wodno- ściekowej oraz gospodarki odpadami stwarza się warunki do ochrony zasobów wodnych tego zbiornika.

8.2 Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery

Ustalenia zmiany Studium dopuszczające lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej przyczynią się do wzrostu ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Inwestycje te będą źródłami zanieczyszczeń energetycznych (ogrzewanie pomieszczeń) i komunikacyjnych. Dokładna ocena ilości zanieczyszczeń nie jest możliwa na etapie planowania przestrzennego, ponieważ nie określa się tutaj podstawowych dla takich obliczeń parametrów: kubatura budynków wymagających ogrzania, klasa energetyczna budynków, a przede wszystkim, rodzaju zastosowanych paliw i technologii grzewczych.

Dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł pochodzących z terenu gminy w Studium ustala się dokończenie realizacji programu gazyfikacji obszaru gminy, zaś w stosunku do nowych inwestycji – wymóg stosowania w celach grzewczych ekologicznych źródeł energii. Dla ochrony przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi ustala się obowiązek ochrony istniejących zadrzewień i ich uzupełnień, przy rozbudowie dróg – nowych nasadzeń (Część II rozdział 3 pkt 2 – „Zasady ochrony środowiska przyrodniczego”).

8.3 Wpływ na klimat lokalny

Zmiany zagospodarowania terenu, które mogą wynikać z ustaleń zmiany Studium tylko w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków klimatycznych. Będą to wyłącznie zmiany o charakterze miejscowym (topicznym) wynikające ze wzrostu powierzchni zabudowanych i utwardzonych.

Ewentualne zmiany klimatu mogą być spowodowane zmianą bilansu cieplnego powierzchni (zmiana albedo) pokrytej asfaltem i zabudową oraz wzrostem zanieczyszczenia atmosfery. Będą to zanieczyszczenia energetyczne z niskich emitorów, odczuwalne zwłaszcza zimą (por. punkt 8.2 prognozy). Spowodowany zabudową wzrost szorstkości podłoża powoduje także zwiększenie pionowych gradientów prędkości wiatru. Zmiany klimatu będą miały znaczenie miejscowe i w niewielkim stopniu lokalne.

8.4 Wpływ na środowisko wodne

Środowisko wodne w rejonie opracowania wymaga szczególnej troski, z uwagi na położenie w obrębie zbiornika GZWP nr 317 (zob. pkt 4.5.1 oraz 8.1.5 prognozy). Na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Podstawą prawną do ustanawiania obszarów ochronnych jest art. 51, art. 59 oraz art. 60 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku „Prawo wodne” (t.j. Dz.U. 2015 r. poz. 469). Na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W rozdziale 5 pkt 5.2 ust. 2 Studium zapisano, że rozwiązania w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków komunalnych i przemysłowych bazowano do tej pory przy założeniu wybudowania 7 systemów sieci kanalizacyjnych, obsługiwanych przez istniejącą oczyszczalnię ścieków

---

w Nowogrodźcu o przepustowości 2000 m³/d, która miała przyjąć między innymi ścieki ze wsi Gościszów oraz 6 innych oczyszczalni lokalnych. Podtrzymując zasadę wyposażenia wszystkich terenów zainwestowania gminy w grupowe systemy kanalizacji, w II wariantcie dopuszczało się realizację dwóch układów odprowadzania i oczyszczania ścieków, z których układ I oparty na miejskiej oczyszczalni ścieków, która miałaby być poddana modernizacji, zaś jej przepustowość przyjęto na ok. 1600 m³/d, obsługiwałyby oprócz miasta i okolicznych wsi, także i Gościszów (230 m³/d).

Jak policzono w punkcie 8.1.4 prognozy, w związku z realizacją ustaleń planu zapotrzebowanie na wodę dla potrzeb komunalnych wzrośnie o ok. 4 m³/dobę. W tym samym stosunku nastąpi wzrost zrzutów ścieków komunalnych. Z powyższego wynika, że ścieki odprowadzane z obszaru opracowania nie wpłyną znacząco na pracę tej oczyszczalni, ani też nie spowodują znaczącego wzrostu ładunków odprowadzanych do Kwisy.

8.5 Wpływ na jakość klimatu akustycznego

Należy się spodziewać, że rozbudowa wsi zwiększy ruch pojazdów na odcinku drogi powiatowej pomiędzy Nowogrodźcem a Lwówkiem Śląskim oraz na istniejących i projektowanych odcinkach dróg dojazdowych. Ruch ten będzie nakładać się na ruch tranzytowy, który również będzie zwiększony w wyniku rozbudowy sąsiednich jednostek osiedleńczych i wzrostu wskaźnika motoryzacji. Obecnie po drodze tej porusza się średnio około 112 poj/h (por. punkt 4.8 prognozy). Zakładając 20% wzrost ruchu pojazdów (do 150 poj/h) przy niezmienionym udziale w strumieniu ruchu pojazdów ciężkich, równoważny poziom A hałasu przy tej ulicy wzrośnie z 65,4 do ok. 66,5 dB. Poziom hałasu spadnie do normatywnej wartości dla terenów zabudowy mieszkaniowo- usługowej (t.j. 65 dB) już w odległości 4 m od krawędzi jezdni. Strefa ta nie obejmie istniejących i planowanych budynków mieszkalnych. Ustalenia Studium nie spowodują więc zauważalnego pogorszenia się parametrów klimatu akustycznego w Gościszowie.

Uciążliwości akustyczne mogą pojawić się przejściowo w fazie budowy obiektów. Będą mogły być one spowodowane transportem materiałów budowlanych oraz pracą hałaśliwego sprzętu, takiego jak koparka, spycharka, kompresor, wibratory, młoty pneumatyczne itp.

Zgodnie z zapisami zmienionego Studium oraz z wymogami Prawa ochrony środowiska ewentualne emisje hałasu od obiektów usługowych i produkcyjnych funkcjonujących na terenie opracowania nie mogą przekraczać ustalonych wartości normatywnych na terenach sąsiadujących.

8.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia zmiany Studium nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną tzw. nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

8.7 Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych

Ustalenia projektu zmiany Studium nie stwarzają ryzyka wystąpienia katastrof budowlanych z uwagi na lokalizację zabudowy na terenach masowych ruchów ziemi ani też zwiększenia narażenia na szkody powodziowe i podtopienia. W tekście SUIKZP (Część II rozdz. 11 pkt 11.1) stwierdzono, że dolinka Iwisy i Sowinki jest obszarem zagrożonym wodami powodziowymi (wskutek nagłych roztopów lub gwałtownych opadów deszczu). Stosownie do tego zapisu, nowa zabudowa lokalizowana będzie poza terenami zagrożonymi wodami powodziowymi.

8.8 Ocena zmian w krajobrazie

Zasady ochrony wartości krajobrazowych ustala się między innymi w rozdziale 3 II części zmienionego Studium. Ochrona ta polega między innymi na:

- * utrzymaniu zachowanych kompleksów terenów otwartych,
- * zachowanie obiektów będących głównymi, wartościowymi elementami struktury danego zespołu,
- * korygowanie obiektów dysharmonijnych w krajobrazie lub osłanianie ich zielenią,
- * wprowadzanie nowych elementów kompozycyjnych wiążących w całość strukturę architektoniczno-krajobrazową i otoczenia przyrodniczego zespołów za-budowy.

Studium ustala (rozdział 2 pkt. 2.5), że dla każdego obszaru przeznaczonego pod zainwestowanie kubaturowe należy przeprowadzić indywidualne analizy, dot. w szczególności parametrów i gabarytów istniejącej zabudowy, wielkości działek, linii zabudowy oraz wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu, które winny stanowić punkt wyjścia do sformułowania odpowiednich ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tak, aby „gabaryty i formy projektowanej zabudowy uwzględniły walory środowiskowo-krajobrazowe istniejącego otoczenia” (pkt 2.4).

W ten sposób zakazuje się tutaj prowadzenia działań mogących powodować degradację krajobrazu terenu wsi Gościszów oraz realizacji zabudowy i zagospodarowania terenu zaburzających ład przestrzenny i powodujących obniżenie estetyki miejsca odbiegających swoim charakterem, materiałami budowlanymi od otoczenia.

Projekt zmiany Studium wprowadza nową zabudowę w istniejącą już strukturę urbanistyczną wsi nie zmieniając jej układu. Nie przewiduje się wprowadzenie nowych dominant architektonicznych ani też obiektów mogących konkurować z charakterystycznymi cechami krajobrazu w rejonie opracowania.

8.9 Wpływ na zabytki

W ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (t.j. Dz.U.2014, poz. 1446, z późniejszymi zmianami.) zdefiniowano pojęcie krajobrazu kulturowego jako historycznie ukształtowaną przez człowieka przestrzeń, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3 pkt 14). W myśl powołanej ustawy, ochronie podlega między innymi zabytkowy krajobraz kulturowy, czyli wnętrza urbanistyczne posiadające wartości historyczne, edukacyjne i turystyczne.

Ustawa ta daje legitymacje miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, które mogą ustalać różnicowanie zarówno pod względem przedmiotu jak i reżimu ochrony strefy konserwatorskie oraz zakazy i nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tym terenie zabytków. Dla planowania przestrzennego istotna jest ta część problematyki ochrony i opieki nad zabytkami, którą można normować w decyzjach zezwoleń na budowę, oraz takie, które mają wpływ na kompozycję i formy gospodarowania przestrzenią.

Gościszów jest miejscowością, w której znajduje się najwięcej zabytków i są to chyba najciekawsze obiekty na terenie gminy. Kościół parafialny p.w. Matki Bożej Częstochowskiej jest jedną z najpiękniejszych i najstarszych świątyń na Dolnym Śląsku. Ta późnoromańska świątynia została zbudowana z ciosanego piaskowca pomiędzy rokiem 1200 a 1250. Do naszych czasów zachował się pierwotny zarys murów, w skład których wchodzi nawa, prezbiterium ze sklepieniem, portal nawowy i dwa wąskie romańskie okienka po stronie północnej. Jest to kościół jednonawowy z prostokątnym

---

prezbiterium zakończonym trójboczną, wyodrębnioną apsydą zasklepioną prawdopodobnie sklepieniem klasztornym.

Nieopodal kościoła znajdują się ruiny zamku. Zamek ten zbudowany został z ciosanego piaskowca, a także w mniejszym stopniu z cegły palcówki oraz z cegieł XIX i XX wiecznych. Wzniesiono go na owalnym planie muru dawnego grodu, przez co do dzisiaj posiada kształt zaokrąglonego silnie na bokach czworoboku. Był jednym z najpiękniejszych założeń renesansowych na Dolnym Śląsku nazywanym zamkiem na wodzie. Pierwszy raz wymieniony jest dopiero w roku 1318 w dokumencie księcia Henryka I Jaworskiego. W drugiej połowie wieku XIX miała miejsce niewielka przebudowa nawiązująca do tradycji gotyckich. W 1908 roku do północnej wieży dostawiono taras widokowy wspierający się na trzech kolumnach. Najciekawszym elementem pałacu jest pochodząca z roku 1603-1605, niespotykana w tym typie nigdzie indziej na Dolnym Śląsku dekoracja rzeźbiarska czterokondygnacyjnych szczytów fasady skierowanej nieprzypadkowo w stronę wsi i folwarku. Tematyka rzeźb jest ogólnie związana z mitologią. Spotykamy tu syreny, trytony, delfiny, fantastyczne stwory, amfory.

Drugą świątynią w Gościszowie był kościół ewangelicki. Kamień węgielny pod jego budowę położono 8 kwietnia 1754 roku, a zakończono już w roku następnym. Obecnie stojąca w centrum wsi świątynia znajduje się w stanie zupełnej ruiny. Pozostały po niej jedynie ściany nośne, bez dachu, empor, drewnianego i kamiennego wystroju, zewnętrznej kamieniarki.

Dokładnie naprzeciwko kościoła ewangelickiego, po drugiej stronie drogi znajduje się pomnik wojenny, poświęcony pochodzącym z Gościszowa żołnierzom poległym w czasie wojny francusko - pruskiej 1870/71 r. i I Wojny Światowej. Zachował się w dużej części w swojej pierwotnej formie.

Tuż przy skrzyżowaniu głównych traktów komunikacyjnych, na niewielkim wzniesieniu stoi średniowieczny kamienny przegierz. Ma on ponad 2 metry wysokości, a zakończony jest zwężeniem, przypominającym nieco czapę. Zachowały się przy nim metalowe łańcuchy i uchwyty, do których przywiązywano skazańców.

Ponadto we wsi znajdują się dwa krzyże pokutne: pierwszy krzyż przy drodze do Lubania, drugi - wstawiony w mur oporowy - przy drodze do Nowogrodźca.

Zasady ochrony wymienionych oraz innych dóbr dziedzictwa kulturowego i zabytków ustala się między innymi w rozdziale 4 II części zmienionego Studium. Ochrona ta polega między innymi na:

- × ochronie historycznej struktury przestrzennej wraz z istniejącymi obiektami stanowiącymi dobra kultury, a także z zespołami zieleni, obejmująca rewaloryzowanie historycznych zespołów i obiektów tradycyjnego budownictwa wiejskiego, z dostosowaniem standardów użytkowych i wyposażenia tych obiektów do współczesnych potrzeb;
- × eliminowaniu w obiektach istniejących funkcji kolidujących z funkcjami obszaru i adaptowanie tych obiektów na cele z nimi niesprzeczne;
- × korygowaniu, przy remontach modernizacyjnych, formy architektonicznej obiektów trwałych, dysharmonijnych w stosunku do otoczenia, poprawa ich detalu i kolorystyki;
- × wprowadzaniu nowej zabudowy winno się odbywać z poszanowaniem sąsiedztwa istniejącej wartościowej zabudowy.

Ponadto, zgodnie z ustaleniami zmienionego Studium należy:

-
- × przy sporządzaniu proj. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych miejscowości uwzględnić potrzebę ustanowienia stref ochrony konserwatorskiej (w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków);
  - × zadbać o utrzymanie historycznie wykształconej sieci osadniczej i harmonijne kontynuowanie jej rozwoju w poszczególnych miejscowościach ze szczególnym uwzględnieniem najlepiej zachowanych założeń pałacowo-parkowych (m.in. w Gościszowie);
  - × przeprowadzić prace związane z istniejącymi założeniami parkowymi w celu ich rewaloryzacji, przywrócenia dawnych walorów, uzupełnień itp.,
  - × systematycznie eliminować obiekty dysharmonijne oraz porządkować i modernizować tereny i zespoły dawnych uspołecznionych gospodarstw rolnych.

Dalej, w Studium wprowadza się zasady postępowania w procesie inwestycyjnym w celu osiągnięcia wymienionych wyżej celów z uwagi na ochronę zabytków.

Ustalenia zmiany Studium wprowadzają nową zabudowę wiejską w sposób zgodny z wyżej wymienionymi zasadami. W związku z tym uznaje się, że projekt zmienionego Studium w należyty sposób chroni krajobraz kulturowy Gościszowa.

8.10 Dobra materialne

Ustalenia zmienionego Studium nie spowodują strat materialnych, rozumianych w tej prognozie jako dodatkowe nakłady poniesione przez osoby trzecie, konieczne na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska lub inne szkody dające się wyrazić w pieniądzu.

Jedynie przekształcenia gruntów rolnych na cele nierolne spowodują utratę potencjału produkcyjnego tych gruntów, co można uznać za utratę dóbr materialnych (plonów). Utrata ta zrekompensowana zostanie posiadaczom tych własności wyższą rynkową ceną gruntów przeznaczonych pod budownictwo w porównaniu do ceny gruntów rolnych.

9. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej

W myśl Art. 5 pkt. 16 ustawy „O ochronie przyrody”, różnorodność biologiczna to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów. Poniżej rozpatrywano czy realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu może doprowadzić do zmian cech cennych siedlisk przyrodniczych oraz struktury ekosystemów, a w konsekwencji gatunków rzadkich i kluczowych dla zachowania bogactwa przyrodniczego w rejonie opracowania poprzez ich bezpośrednie zniszczenie lub pośrednio poprzez eutrofizację, synatropizację, odwodnienie, skażenie czy sukcesję.

9.1 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Planowane na terenie opracowania działania nie wpłyną istotnie na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych opisanych w punkcie 4.11.1 niniejszej prognozy. Planowane zwiększenie terenów zabudowanych, nie wkracza na tereny najcenniejsze przyrodniczo i nie wprowadzi dodatkowych utrudnień w komunikacji w obrębie korytarzy ekologicznych Iwnicy, Gościszowskiego Potoku oraz Sowinki. Nie zaburzą one też innych połączeń z otaczającymi elementami regionalnego systemu przyrodniczego. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie zmieni ważnych zwłaszcza dla większych

---

i bardziej mobilnych ssaków, jak np. sarna, dzik czy zając, korytarzy migracyjnych i nie będzie miały żadnego wpływu na przemieszczanie się ptaków i nietoperzy.

9.2 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze

Na obszarze objętym ustaleniami projektu zmiany Studium nie stwierdzono występowania siedlisk chronionych na podstawie art. 6 pkt 2 lit b ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku „O zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie” (t.j. Dz.U. 2014 r. poz. 210) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 r. Nr 77, poz. 510).

9.3 Ocena oddziaływań na rośliny i zwierzęta

Zmiany zagospodarowania terenu wynikłe z realizacji ustaleń projektu zmiany Studium nie obejmują terenów cennych pod względem przyrodniczym. Oba kompleksy wskazane na obszarze „Gościszów centrum” obejmują użytki orne.

Fot.2: Wgląd na teren wskazany w północnej części obszaru „Gościszów centrum” pod rozwój zainwestowania wiejskiego (fot. 30 X 2015 r.)

Na 5 ha wyznaczonych pod rozwój zainwestowania w obrębie obszaru „Gościszów Kolonia” tylko 0,5 ha to użytki zielone.

Jest to koszona łąka zdominowana przez kostrzewę czerwoną *Festuca rubra*. Duży udział wśród traw rozproszony na całej powierzchni śmiełek pogięty *Deschampsia flexuosa* – gatunek charakterystyczny dla borów świerkowych oraz częsta w górach przytulia herecyńska *Galium saxatile*. Występują tutaj też gatunki charakterystyczne dla *Arrhenatherion* takie jak: dzwonek rozpięchły *Campanula patula*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, przetacznik ożankowaty *Veronica chamaedrys* i jaskier ostry *Ranunculus acris*. Łąka jest uboga gatunkowo i nie prezentuje większych wartości przyrodniczych.

Fot.3: Użytki zielone na obszarze „Gościszów Kolonia” wskazane pod rozwój zainwestowania wiejskiego (fot. 30 X 2015 r.)

Wpływ realizacji ustaleń planu na zwierzęta będzie związany przede wszystkim z trwałym przekształceniem powierzchni biologicznie czynnych w wyniku poszerzenia granic dotychczasowego zainwestowania. Jednakże, rozwój został zaplanowany na terenach nie stanowiących cennych obszarów siedliskowych. w obrębie których świat zwierzęcy reprezentowany jest przez drobne ssaki i popularne ptaki środowisk agrarnych.

Ustalenia zmiany Studium nie wpłyną niekorzystnie na różnorodność gatunkową płazów, których siedliska znajdują się na przylegającej do obszaru „Kolonia” glinie. Nowa zabudowa nie zmniejszy (nie obejmuje) powierzchni dogodnych dla ich rozrodu oraz nie ograniczy dostęp do odpowiedniego dla ich rozrodu zbiornika wody stojącej. Niewielki wzrost ekstensywnej zabudowy w obrębie tego wydzielenia nie zwiększy presji antropogenicznej na ten obszar. Podobnie, nie prognozuje się negatywnego wpływu na obszary cenne przyrodniczo w wyżej niż obszar opracowania położonej partii doliny Sowinki.

9.4 Ocena wpływu na bioróżnorodność

Jak wcześniej stwierdzono, w analizowanym obszarze nie ma stanowisk gatunków rzadkich i kluczowych dla zachowania bogactwa przyrodniczego w rejonie opracowania.

Nie stwierdzono tutaj stanowisk gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 r. poz. 1409), ani grzybów objętych ochroną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. 2014 r. poz. 1408).

Na obszarze opracowania nie stwierdzono również rzadkich (mapowanych) gatunków zwierząt objętych ochroną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2014 r. poz. 1348) oraz umieszczonych na czerwonych listach gatunków zagrożonych.

W związku z powyższym należy uznać, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie doprowadzi do zmian cech cennych siedlisk przyrodniczych oraz struktury ekosystemów, a w konsekwencji gatunków rzadkich i kluczowych dla zachowania bogactwa przyrodniczego w rejonie opracowania poprzez ich bezpośrednie zniszczenie lub pośrednio poprzez eutrofizację, synantropizację, odwodnienie, skażenie czy sukcesję.

10. Przewidywane oddziaływania na obszarowe formy ochrony przyrody i krajobrazu, w tym na obszary Natura 2000

W granicach terenów objętych ustaleniami zmiany Studium i w ich najbliższym sąsiedztwie nie występują: rezerwaty przyrody, pomniki przyrody żywej i nieożywionej oraz użytki ekologiczne. Tereny opracowania nie są też położone w granicach wieloprzestrzennych form ochrony przyrody takich jak: obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe.

Najbliżej, około 8,5 km na północ od obszaru „Gościszów Kolonia”, znajduje się Rezerwat Brzeźnik. Inne, oprócz „Natura 2000” obszary chronione znajdują się nie bliżej, niż 10 km od granic obszarów objętych zmianą Studium (Park Krajobrazowy Doliny Bobru, Rezerwat Góra Zamkowa, Obszar Chronionego Krajobrazu Grodziec).

Przedmiotowy dokument nie obejmuje także obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej i wyznaczonych do ochrony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000”. W promieniu 10 km od obszaru zmiany Studium znajdują się:

1. Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) PLH 020050 „Dolina Dolnej Kwisy” w odległości 5,0 km od obszaru w centrum Gościszowa i 3,7 km od obszaru „Gościszów Kolonia”;
2. Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) PLH020077 „Żerkowice – Skała” – w odległości 6,4 km w od obszaru w centrum Gościszowa i 9,5 km od obszaru „Gościszów Kolonia”;
3. Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) PLH020054 „Ostoja nad Bobrem” - w odległości ok. 9,8 km od obszaru w centrum Gościszowa i 13,0 km od obszaru „Gościszów Kolonia”;
4. Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) PLH 02009 „Panieńskie Skały” - w odległości 10,1 km od obszaru w centrum Gościszowa i 13,8 km od obszaru „Gościszów Kolonia”;
5. Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) PLB 02005 „Bory Dolnośląskie” w odległości 9,0 km od obszaru w centrum Gościszowa i 8,9 km od obszaru „Gościszów Kolonia”;
6. Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) PLH020072 „Uroczyska Borów Dolnośląskich” w odległości 10,6 km od obszaru w centrum Gościszowa i 9,3 km od obszaru „Gościszów Kolonia”.

Jak to wynika z wcześniejszych ustaleń prognozy, realizacja projektu zmiany Studium będzie miała skutki lokalne, ograniczone do obszaru objętego jego ustaleniami. Daje to podstawę do stwierdzenia, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje również znaczących skutków środowiskowych na wymienionych obszarach objętych ochroną prawną, w tym także w ramach programu Natura 2000, które znajdują się wystarczająco daleko poza granicą obszarów planistycznych.

A zatem, mając na uwadze odległości terenu objętego opracowaniem od najbliższych obszarów chronionych, a także siłę przewidywanych oddziaływań i związek funkcjonalny terenu opracowania z tymi obszarami, po uwzględnieniu informacji zawartych w rozdziałach 8 i 9 niniejszej prognozy uznano, że

---

realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie będzie w sposób bezpośredni znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony wymienionych wyżej obszarów oraz ich spójność i integralność. Wyklucza się także oddziaływania pośrednie, długofalowe i skumulowane na wymienione wyżej obszary Natura 2000.

Ponadto, w rejonie opracowania znajdują się inne obszary wyróżniające się pod względem florystycznym lub faunistycznym, które warte są objęcia ochroną w formie użytków ekologicznych. Spośród tych obiektów na uwagę zasługują te, które położone są najbliżej obszarów opracowania, mianowicie:

- × Glinianka przy Kolonii Gościszów. Silnie zarośnięte trzciną wyrobisko gliny otoczone brzoźowym laskiem. Płynąca woda na dnie wyrobiska oraz brak ryb stanowi dogodny stanowisko dla rozrodu traszek. Stwierdzono tu wszystkie 3 gatunki tych płazów: traszka zwyczajna, traszka górską, traszka grzebieniasta. Oprócz tego licznie występuje tutaj żaba wodna, a na pagórkach w otoczeniu zbiornika - jaszczurka zwinka. Obszar ten graniczy z obszarem zmiany Studium „Gościszów Kolonia”.
- × Pióropusznik strusi w dolinie potoku Sowinka. Obszar obejmuje fragmenty lasów łąkowych w dolinie potoku Sowinka położone poza linią kolejową stanowiącą południowo-zachodnią granicę obszaru „Gościszów centrum”. Na szczególną uwagę zasługuje bogate, liczące setki okazów, stanowisko pióropusznika strusiego *Matteucia sruthiopteris*. Ponadto w dolinie potoku rośnie wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*. Bardzo interesujące są również przylegające do leśnego kompleksu podmokłe łąki i wierzbowe zarośla z bogatym stanowiskiem storczyka szerokolistnego *Dactylorhiza majalis*.
- × Trzcinowisko przy drodze z Mściszowa do Gościszowa. Jest to rozległe trzcinowisko, łożowisko i turzycowisko zajmujące podtopione obniżenie terenu, otoczone użytkami ornymi. Celem ochrony tego obszaru ma być zachowanie siedlisk dogodnych dla bytowania ptaków wodno-błotnych. Stwierdzono tu między innymi jedyne w gminie stanowisko łąkowe brzęczki oraz stanowisko łąkowe remiza. Obszar ten graniczy z obszarem zmiany Studium „Gościszów centrum”.
- × Skrzyp olbrzymi koło Gościszowa. Obszar obejmuje fragmenty lasów łąkowych i niewielkie zadrzewienia śródpolne w dolinie potoku położone około 2,5 km na południe od centrum Gościszowa. We fragmentach lasów i ziołoroślowych łąk przy potoku bardzo obfite stanowisko rzadkiego i objętego ochroną skrzypu olbrzymiego *Equisetum telmateia*. Skrzyp rośnie tu zarówno we fragmentach zabagnionych łąk jak i na obrzeżach zbiorowisk leśnych. Z innych roślin chronionych można tu spotkać storczyka szerokolistnego *Dactylorhiza majalis*, pierwiosnkę wyniosłą *Primula elatior*, a z rzadszych - turzycę prosową *Carex paniculata*.
- × Lasy na południe od Gościszowa. Obszar obejmuje kompleks lasów liściastych, głównie grądów i buczyn położony około 3 km na południe od centrum Gościszowa. Ponadto niewielkie fragmenty podmokłych łąk w dolinie potoku oraz zbiorowisk naskalnych na wychodniach w sąsiedztwie kamieniołomu. Godne ochrony są przede wszystkim dobrze zachowane zbiorowiska leśne o bogatym, wielogatunkowym runie, które buduje szereg gatunków rzadkich i chronionych jak np. wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, pierwiosnka wyniosła *Primula elatior*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, listera jajowata *Listera ovata*, żankiel zwyczajny *Sanicula europaea*, perłówka jednokwiatowa *Melica uniflora*, czerniec gronkowy

---

Actaea spicata, przylaszczka *Hepatica nobilis*. Ponadto spotyka się tu na skalnych wychodniach paprotkę zwyczajną *Polypodium vulgare*, zaś na podmokłych łąkach storczyka szerokolistnego *Dactylorhiza majalis*. Na brzegu wilgotnych zarośli przy potoku dość liczne stanowisko ma skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*.

Również i na te obszary ustalenia przedmiotowej zmiany Studium nie będą miały znacząco negatywnego wpływu (zob. pkt 9.3 prognozy).

11. Ocena rozwiązań projektu zmiany Studium

11.1 Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W opracowanym dla całego obszaru miasta i gminy Nowogrodzic opracowaniu ekofizjograficznym [Kurpiewski 2010] zapisano następujące wskazania dla obrębu Gościszów:

Walory obrębu:

- * Duży udział powierzchni biologicznie czynnych: lasów, terenów zadrzewionych i zakrzaczonych, użytków rolnych.
- * Liczne tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, proponowanych do ochrony prawnej jako użytki ekologiczne: „Pióropusznik strusi w dolinie potoku Sowinka”, „Trzciniowisko przy drodze z Mściszowa do Gościszowa”, „Glinianka przy Kolonii Gościszów”, „Skrzyp olbrzymi koło Gościszowa” oraz „Lasy na południe od Gościszowa”;
- * Wysokie walory krajobrazowe regionu;
- * Duże walory krajobrazu kulturowego.
- * Dobra obsługa komunikacyjna.
- * Tereny zieleni urządzonej; liczne drzewa o walorach pomników przyrody ożywionej.

Problemy ochrony środowiska:

- * Brak sieci kanalizacyjnej.
- * Zaniedbane założenie parkowe.
- * Brak ochrony prawnej wielu cennych drzew.
- * Przyrodniczo cenne tereny nie są objęte ochroną prawną.
- * Ekspansja roślin inwazyjnych w dolinie Iwnicy.
- * Zagrożenia powodzią.
- * Zanieczyszczenie powietrza ze źródeł niskiej emisji.
- * Budynki mieszkalne w strefie ochrony sanitarnej cmentarza.

Bariery ograniczające wykorzystanie przestrzeni:

- * Obszar Najwyższej Ochrony GZWP nr 317 i związane z tym ścisłe restrykcje dotyczące ochrony środowiska wodno- gruntowego.
- * Zagrożenia wibroakustyczne od dróg, skąd ograniczenia w użytkowaniu terenów przyległych do szlaków komunikacyjnych.

-
- * Istniejące i projektowane do ochrony prawnej obszary przyrodniczo cenne – wskazane zachowanie istniejącego sposobu użytkowania.
  - * Strefy ochrony konserwatorskiej. Obiekty i obszary wpisane do rejestru oraz do ewidencji zabytków. Rozbiórka, przebudowa, remont, modernizacja lub rozbudowa tych obiektów oraz wszelkie prace ziemne na terenach, na których występują stanowiska archeologiczne wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
  - * Zagrożenie wodami powodziowymi.
  - * Kompleksy gleb chronionych wymagające zgody na ew. wyłączenie na cele nierolne i nieleśne.
  - * Strefy ochrony sanitarnej od cmentarza.
  - * Strefa wyłączona spod zabudowy wzdłuż napowietrznej linii energetycznej 400kV.

Odporność środowiska na oddziaływania antropogeniczne:

Z uwagi na wrażliwość terenów objętych ekofizjografią na niekorzystne przekształcenia, wykluczyć tu należy następujące formy działalności:

- * Działania powodujące przerwanie istotnych połączeń przyrodniczych i zaburzeń w funkcjonowaniu lokalnych i ponadlokalnych układów ekologicznych właściwych dla obszaru tej jednostki, w tym zwłaszcza dolin potoków: Iwnica, Sowinka, Rudnica i Gościszowskiego Potoku.
- * Działania mogące wpłynąć negatywnie na obszary proponowane do ochrony oraz ich integralność, a także mogące spowodować bezpośrednio zniszczenie lub pośrednio przyczynić się do zniszczenia stanowisk chronionych gatunków flory i fauny.
- * Działania powodujące utrudnienie dostępu do drogi publicznej, pozbawienie możliwości korzystania z wody, energii elektrycznej i ciepłej oraz ze środków łączności, dopływu światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.
- * Z uwagi na wymaganą tutaj ochronę zbiornika wód podziemnych, wszelka działalność człowieka prowadząca do zanieczyszczenia środowiska wodnego na całym terenie opracowania jest niedopuszczalna. W szczególności zabrania się tutaj odprowadzania ścieków bezpośrednio do ziemi, nawożenia gleby gnojowicą, lokalizacji magazynów substancji chemicznych, lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów.
- * Nie dopuszcza się tutaj żadnych działań mogących powodować hałas, wibracje i zanieczyszczenie powietrza na terenach zabudowy mieszkaniowej i innych wymagających ochrony akustycznej.
- * Z punktu widzenia racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, wysoka jakość gleb na terenie opracowania (II i III klasa bonitacyjna), oznacza potrzebę ochrony tych gleb przed wyłączeniem ich z użytkowania rolnego. Gleby te winny być również chronione przed przekształceniami składu chemicznego lub struktury, a także zmianą stosunków wodnych w glebie.
- * Z uwagi na ochronę dóbr kultury wszelkie działania na terenach objętych strefami ochrony konserwatorskiej winny być bardzo wyważone i przyczyniać się do poprawy i ucytelnienia ich walorów. Winny one podlegać wszelkim rygorom konserwatorskim oraz być chronione przed uciążliwościami ze strony działalności gospodarczej i zagrożeniami wynikającymi z oddziaływania układów komunikacyjnych.

Wskazania

Są to tereny, na których mogą występować pewne bariery ograniczające wykorzystanie przestrzeni, których naruszenie nie niesie poważnych zagrożeń dla ekologicznego funkcjonowania organizmu gminy, a jedynie może spowodować konflikty o lokalnym znaczeniu. Wykorzystanie tych terenów na cele inwestycyjne wiąże się z koniecznością przewyższenia tych trudności, często ponosząc znaczne koszty ekonomiczne (np. stoki o dużych nachyleniach, niekorzystne warunki terenowo- prawne (np. potrzeba uzyskania pozwoleń na wyłączenie z produkcji rolnej) lub kosztem warunków życia ludzi (np. pogorszone warunki bioklimatyczne).

Na działkach w obrębie terenów już zainwestowanych lub położonych w ich bezpośrednim sąsiedztwie, zaleca się dalsze działania inwestycyjne przy zachowaniu reguł wynikających z praktyki dobrego planowania, a w szczególności: uwzględniając wymóg dotrzymania standardów jakości środowiska, ograniczenia konfliktów sąsiedztwa, prawa osób trzecich, zagrożenia powodziowe, strefy ograniczonego użytkowania, strefy ochrony ujęć wód. Są to tereny przydatne pod rozwój mieszkalnictwa i usług.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że przedmiotowa zmiana SUIKZP miasta i gminy Nowogrodziec wykorzystuje przestrzeń zgodnie ze wskazaniami opracowania ekofizjograficznego.

11.2 Ocena ustaleń projektu zmiany Studium w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych

Analizując zgodność ustaleń projektu zmiany Studium z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym, brano pod uwagę zapisy Polityki Ekologicznej Państwa (PEP) na lata 2009÷2012 przyjętej uchwałą Sejmu RP z dnia 22 maja 2009 roku [MP z 2009 r. Nr 34, poz. 501]. Planowane w tym dokumencie działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety ustalone w skali Unii Europejskiej. Polityka ta prowadzona jest także na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

W tabeli poniżej rozpatrywano, w jakim stopniu przedmiotowy dokument uwzględnia te cele polityki ekologicznej, które znajdują się w jego kompetencji.

Tabela 5. Ocena ustaleń projektu zmiany studium w kontekście priorytetów ekologicznych państwa

Priorytety ekologiczne państwa istotne z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu	Zgodność	Trudno powiedzieć	Niezgodność	Brak związku
WZMACNIANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA OCHRONĄ ŚRODOWISKA				
Udostępnianie terenów chronionych poprzez istniejące i projektowane szlaki piesze, wyciągi, ścieżki i szlaki rowerowe, ścieżki dydaktyczne oraz odpowiednie oznakowanie istniejących obiektów chronionych tablicami informacyjno-edukacyjnymi				X
OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO ORAZ RACJONALNE WYKORZYSTANIE POWIERZCHNI ZIEMI				
Wzmacnianie systemu obszarów chronionych				X

Priorytety ekologiczne państwa istotne z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu	Zgodność	Trudno powiedzieć	Niezgodność	Brak związku
Preferowanie mechanizmów ochrony zasobów i walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych poza obszarami chronionymi				X
Zapobieganie rozprzestrzenianiu się zabudowy na tereny cenne przyrodniczo oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie	X			
Prowadzenie szczególnie troskliwej gospodarki na siedliskach podmokłych i wilgotnych oraz powstrzymywaniu procesów odwodnienia siedlisk				X
Stworzenie warunków sprzyjających odtwarzaniu zniszczonych ekosystemów i siedlisk ze stanowiskami zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów				X
Renaturalizacja cieków oraz dopuszczenia do spontanicznego kształtowania się koryt, bez wycinania drzew i krzewów oraz innej roślinności przy ich brzegach	X			
Rewitalizacja zdegradowanych terenów przemysłowych				X
Wspieranie programów rolniczych zapewniających zrównoważone korzystanie z gleb (rolnictwo ekologiczne i zrównoważone, programy rolnośrodowiskowe).				X
PODNOSZENIE JAKOŚCI POSZCZEGÓLNYCH EKOKOMPONENTÓW				
Zmniejszanie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego do wód przez rozwój i modernizację infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczanie ścieków;	X			
Wdrażanie planów gospodarowania wodami na obszarach wydzielonych dorzeczy oraz programów działań dla osiągnięcia dobrego stanu wód w 2015r.				X
Wdrażanie planów ochrony przeciwpowodziowej				X
Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z niskich źródeł	X			
Ograniczanie emisji ze środków transportu, jako elementu poprawy jakości powietrza i klimatu akustycznego na terenach zurbanizowanych; optymalizacja komunikacji wewnętrznej oraz usprawnianie sieci dróg tranzytowych;				X
Zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych				X
Wspieranie działań mających na celu ochronę ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych oraz zmniejszenie niekorzystnego wpływu promieniowania jonizującego				X
ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII				
Ochrona głównych zbiorników wód podziemnych, które stanowią strategiczne źródło zaopatrzenia ludności w wodę	X			
Zabezpieczenie złóż perspektywicznych i prognostycznych	X			
Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii	X			
OCHRONA KLIMATU				
Wspieranie działań i programów w celu dalszej redukcji emisji gazów cieplarnianych	X			

Priorytety ekologiczne państwa istotne z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu	Zgodność	Trudno powiedzieć	Niezgodność	Brak związku
Ochrona lasów jako pochłaniaczy gazów cieplarnianych	X			

Stwierdza się, że ustalenia Studium nie są sprzeczne z żadnym z ponadregionalnych, regionalnych i lokalnych celów polityki ekologicznej wyznaczonych w obowiązujących dokumentach strategicznych.

11.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska

W tabeli poniżej wymieniono zidentyfikowane na terenie objętym opracowaniem problemy ochrony środowiska, których rozwiązanie leży w zakresie przedmiotowym studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz proponowane w projekcie przedmiotowego dokumentu sposoby ich rozwiązania.

Tabela 6. Rozstrzygnięcia projektu zmiany Studium dotyczące problemów ochrony środowiska występujących na terenie objętym opracowaniem.

Problemy ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w Studium
Ekspansja roślin inwazyjnych na tereny zaniechanych użytków rolnych	Instrumenty SUIKZP nie rozwiążą problemu, gdyż wykracza on poza jego możliwości
Przeznaczanie nowych terenów otwartych pod zabudowę	Ustalenia zmiany Studium racjonalnie wykorzystują zasoby glebowe na cele nierolnicze.
Zubożenie walorów krajobrazowych terenu objętego ustaleniami projektu zmiany Studium poprzez zły stan techniczny, zaniedbania zabudowy oraz chaos przestrzenny na w rejonie zabudowy usługowej na południu obszaru.	Studium zawiera zapisy mające na celu uporządkowanie walorów krajobrazowych.
Zanieczyszczenie powietrza ze źródeł niskiej emisji	Zalecenie stosowanie proekologicznych źródeł energii
Brak podłączenia budynków na obszarze opracowania do sieci kanalizacyjnej	Studium ustala rozwiązanie tego problemu

11.4 Ocena zachowania właściwych relacji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania

Szczególnym przypadkiem problemów ekologicznych są konflikty powstające na styku terenów o różnych sposobach zainwestowania, wynikające z faktu, że jeden sposób wykorzystania przestrzeni zmieniając parametry środowiska w sposób niekorzystny dla innych użytkowników wyklucza lub ogranicza inne sposoby zagospodarowania. Poniżej wymienione takie konfliktowe sytuacje funkcjonalno-przestrzenne występujące na terenie opracowania, oraz podano sposoby w jakie projekt przedmiotowego dokumentu rozwiązuje te konflikty:

- ★ Konflikt: zabudowa mieszkaniowa – trasy komunikacyjne, poprzez nie lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w strefach uciążliwości tych ulic.
- ★ Konflikt: tereny zabudowane – tereny rolnicze, który polega tutaj na presji zabudowy na otaczające wieś tereny rolnicze. Projekt zmiany Studium dopuszcza zabudowę na wysokiej klasy użytkach rolnych tylko w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań, przy istniejących ciągach komunikacyjnych.

Nowa zabudowa zajmie ok. 1,5 ha gruntów rolnych, które będą wymagać wyłączenia z użytkowania rolniczego na cele nierolne i nieleśne.

- ★ Konflikt: zabudowa mieszkaniowa – cmentarz. Projekt zmiany Studium nie przewiduje lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w otoczeniu cmentarza. Jednak, zgodnie z obowiązującym Studium do terenu cmentarza przylegać będą tereny koncentracji zabudowy mieszkaniowej.

Obowiązujące Studium dopuszcza możliwość lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 roku w sprawie określenia wymagań sanitarnych dla terenów przeznaczonych pod cmentarze (Dz.U. 1959 r. Nr 52, poz. 315) wymaga, aby minimalna odległość zabudowań mieszkalnych, jeśli posiadają one sieć wodociagową od granicy cmentarza wynosiła 50 m.

11.5 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku

Projekt zmiany Studium nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, które mogą okazać się niekorzystne z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi. Uzasadnienie tego stanowiska wynika z analiz przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy.

Nowa zabudowa mieszkaniowa nie będzie lokalizowana w sąsiedztwie uciążliwych instalacji, obiektów przemysłowych czy komunikacyjnych. Nie jest ona także lokalizowana na terenach zagrożonych przez procesy naturalne (powodzie, masowe ruchy ziemi). Warunki bioklimatyczne są sprzyjające zamieszkaniu ludzi.

Ponadto, ustalenia zmienionego Studium określając zasady obsługi w zakresie infrastruktury (zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, ogrzewanie, gospodarkę odpadami) stwarzają warunki do zapewnienia mieszkańcom właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych.

11.6 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obszar opracowania położony jest 23 km od granicy Rzeczypospolitej z Republiką Czeską i 30 km (w linii prostej) od granicy z Niemcami.

Z uwagi na te duże odległości obszaru opracowania od granic Polski oraz zważywszy, że przedmiotowy dokument nie dopuszcza lokalizacji przedsięwzięć wymienionych w Załączniku I do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. 1999 r. Nr 96, poz. 1110) bezpiecznie można stwierdzić, że realizacja ustaleń Studium nie stwarza możliwości wystąpienia znaczących szkodliwych oddziaływań na środowisko o zasięgu transgranicznym, w wyniku których narażone byłyby, w sposób szkodliwy tereny Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Czeskiej.

Realizacja ustaleń zmiany Studium – jak to wynika z ustaleń przedstawionych wcześniej w prognozie, nie spowoduje emisji materii (zanieczyszczeń do wody, gleby czy powietrza) ani energii (zanieczyszczenia wibroakustyczne, emisja pól elektromagnetycznych), których skutki będą zauważalne poza granicami Polski. Mając na uwadze odległości obszaru opracowania od granic państwowych, należy więc stwierdzić, że ustalenia przedmiotowego dokumentu nie spowodują powstania oddziaływań transgranicznych.

---

12. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Niniejszy punkt prognozy jest tzw. prognozą (wariant) „zero”, która ma odpowiedzieć na pytanie: jakie będą najbardziej prawdopodobne skutki środowiskowe wywołane działalnością człowieka lub zaniechaniem takiej działalności przy założeniu, że przedmiotowy projekt zmiany Studium nie zostanie wdrożony do realizacji.

W przypadku zaniechania zmiany Studium, teren rolny wskazany pod nową zabudowę pozostanie w aktualnym użytkowaniu, natomiast pozostałe tereny w granicach opracowania będą mogły być zainwestowane zgodnie z zapisami aktualnego Studium. Obecnie przeważającą część obszaru opracowania, zajmują grunty rolne oraz ekstensywna zabudowa o charakterze wiejskim.

13. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W przypadku dokumentów planistycznych, analiza rozwiązań alternatywnych (analiza wariantowa) nie może dotyczyć różnych wariantów dokumentu, lecz różnych możliwości osiągnięcia celów dla których dokument jest sporządzany. W związku z tym, tzw. „wariant zerowy” (brak realizacji dokumentu – rozważany w p.10 prognozy) nie jest rozwiązaniem alternatywnym, ponieważ uniemożliwia osiągnięcia celów dokumentu.

Pierwszym krokiem w ocenie tego, czy istnieją alternatywne rozwiązania jest identyfikacja celów dokumentu. Jedynym celem przedmiotowej zmiany studium jest powiększenie terenów przeznaczonych pod funkcje mieszkaniowe.

Autor prognozy nie stwierdza przeciwwskazań dla realizacji tego celu w sposób zaproponowany w rozpatrywanym projekcie zmiany Studium zwłaszcza, że pod nowe zainwestowanie przeznaczają się tereny rolne, bez większych wartości przyrodniczych. Są to tereny położone poza obszarami tworzącymi system przyrodniczy gminy, określone w Opracowaniu ekofizjograficznym miasta i gminy Nowogrodzic [Kurpiewski i in. 2010] jako tereny przydatne pod rozwój zainwestowania. Zatem i z tej perspektywy nie ma potrzeby rozważania rozwiązań alternatywnych w zakresie lokalizacji.

Zmiana studium nie determinuje sposobu realizacji nowego zainwestowania w zakresie rozwiązań technicznych (technologicznych). Wariantowanie w tym zakresie możliwe jest na etapie realizacji zabudowy kiedy znane są jej przybliżone parametry.

Z uwagi na powyższe, w prognozie nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych do ustaleń dotyczących nowych terenów zainwestowania wiejskiego. Nie mniej, na etapie sporządzania MPZP dla Gościszowa należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

- × lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w strefie ochrony sanitarnej od istniejącego i planowanego cmentarza;
- × zachowanie drożności korytarzy ekologicznych wzdłuż Iwnicy i Gościszowskiego Potoku;
- × wymóg zachowania standardów środowiskowych poza granicami działki, w obrębie której zlokalizowana jest działalność usługowa lub wytwórcza (w szczególności dotyczy to oddziału BZMO na obszarze „Gościszów Kolonia”).

---

14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nie będąc dokumentami prawa miejscowego, nie mogą być podstawą do wydawania decyzji budowlanych, na podstawie których mogą być podjęte działania inwestycyjne, których skutki będą zauważane w środowisku. Z tego powodu, uważa się, że kontrola realizacji postanowień przedmiotowego Studium będzie prowadzona dopiero po sporządzeniu planu miejscowego dla terenów objętych opracowaniem w trybie przewidzianym artykułem 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (t.j. Dz.U. 2015 r. poz. 199). Zgodnie z tym zapisem, Wójt przekazuje Radzie Gminy wyniki analiz po uzyskaniu opinii komisji urbanistyczno – architektonicznej co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady. Zakres i metody tej kontroli zostanie określony we właściwej dla tego dokumentu prognozie oddziaływania na środowisko.

Szczególnym nadzorem należy objąć proces tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla konfliktowych obszarów pod kątem uwzględnienia w nich rekomendacji niniejszej prognozy dotyczących działań zapobiegawczych i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

15. Informacja o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą przedmiotowego projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Nowogrodzic sporządzono w oparciu o dokumentacje i opracowania, które wymieniono poniżej w porządku alfabetycznym:

Blachowski J., Markowicz- Judycka E. Zięba D. – redakcja. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu. <http://eko.wbu.wroc.pl> Wrocław 2005 r.

Czerwieniec M. et al. Wytyczne Instytutu Rozwoju Miast wykonane na zlecenie Ministra Środowiska. Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego. Kraków 2002 r.

Isajenko K. Piotrowska B. Fajak M. Kardaś M. Atlas radiologiczny Polski 2011. CeLOR. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2012 r.

Jagiela J (red), Biernacka M., Henschke J., Sosińska A. Radiologiczny atlas Polski. PIOŚ, CELOR, PAA, Warszawa 1998 r.

Jankowski W. z zespołem. Inwentaryzacja przyrodnicza województwa jeleniogórskiego. Gmina i Miasto Nowogrodzic. Fulica, Wrocław 1998 r.

Kondracki J. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2002 r.

Kurpiewski A. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Nowogrodzic. ZOŚ Decybel, Jelenia Góra 2010 r.

Milewicz J. Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Sudetów. Arkusz Nowogrodziec. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1969 r.

Okińczyc M. i in. Opracowanie fizjograficzne gminy Nowogrodziec. Geoprojekt. Wrocław 1983 r.

Richling A. (red.). Geograficzne badania środowiska przyrodniczego. PWN Warszawa 2007 r.

Odnosiłki literaturowe zawarte w tekście prognozy podano w nawiasach kwadratowych, np. [Kondracki 2002]. Przyjęto ujednolicony zapis podawania przepisów prawnych w następujący sposób: (t.j. Dz.U. XXXX r. Nr XX, poz. XXXX z późn. zm.). Odwołania do źródeł internetowych podano w przypisie dolnym.

Materiały te, uzupełnione badaniami terenowymi przeprowadzonymi przez autorów prognozy dostarczają informacji o środowisku w sposób wystarczający dla potrzeb niniejszego opracowania.